

ПОРІВНЯЛЬНА ТАБЛИЦЯ
до проекту Закону України «Про внесення змін до Цивільного кодексу України
у зв'язку з оновленням (рекодифікацією) положень міжнародного приватного права»

Чинна редакція	Редакція з урахуванням запропонованих змін
ЗАКОН УКРАЇНИ «ПРО МІЖНАРОДНЕ ПРИВАТНЕ ПРАВО»	КНИГА ВОСЬМА. МІЖНАРОДНЕ ПРИВАТНЕ ПРАВО
Цей Закон встановлює порядок урегулювання приватноправових відносин, які хоча б через один із своїх елементів пов'язані з одним або кількома правопорядками, іншими, ніж український правопорядок.	ГЛАВА 110. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ МІЖНАРОДНОГО ПРИВАТНОГО ПРАВА
Стаття 1. Визначення термінів 1. Для цілей цього Закону терміни вживаються в такому значенні: 1) приватноправові відносини - відносини, які ґрунтуються на засадах юридичної рівності, вільному волевиявленні, майновій самостійності, суб'єктами яких є фізичні та юридичні особи; 2) іноземний елемент - ознака, яка характеризує приватноправові відносини, що регулюються цим Законом, та виявляється в одній або кількох з таких форм: хоча б один учасник правовідносин є громадянином України, який проживає за межами України, іноземцем, особою без громадянства або іноземною юридичною особою; об'єкт правовідносин знаходиться на території іноземної держави; юридичний факт, який створює, змінює або припиняє	<i>Виключити</i>

Чинна редакція	Редакція з урахуванням запропонованих змін
правовідносини, мав чи має місце на території іноземної держави; 3) колізійна норма - норма, що визначає право якої держави підлягає застосуванню до правовідносин з іноземним елементом; 4) вибір права - право учасників правовідносин визначити право якої держави підлягає застосуванню до правовідносин з іноземним елементом; 5) автономія волі - принцип, згідно з яким учасники правовідносин з іноземним елементом можуть здійснити вибір права, що підлягає застосуванню до відповідних правовідносин; 6) правова кваліфікація - визначення права, що підлягає застосуванню до правовідносин з іноземним елементом; 7) зворотне відсилання - повторне відсилання колізійної норми права іноземної держави до правопорядку держави, колізійна норма якого відіслала до даного іноземного правопорядку; 8) відсилання до права третьої держави - відсилання колізійної норми права іноземної держави, визначеної відповідно до цього Закону, до права третьої держави; 9) обхід закону - застосування до правовідносин з іноземним елементом права іншого, ніж право, передбачене відповідним законодавством; 10) визнання рішення іноземного суду - поширення законної сили рішення іноземного суду на територію України в порядку, встановленому законом;	

Чинна редакція	Редакція з урахуванням запропонованих змін
11) міжнародний договір України - чинний міжнародний договір України, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України.	
Стаття 2. Сфера застосування Закону 1. Цей Закон застосовується до таких питань, що виникають у сфері приватноправових відносин з іноземним елементом: 1) визначення застосовуваного права; 2) процесуальна правоздатність і дієздатність іноземців, осіб без громадянства та іноземних юридичних осіб; 3) підсудність судам України справ з іноземним елементом; 4) виконання судових доручень; 5) визнання та виконання в Україні рішень іноземних судів.	<i>Виключити</i>
Стаття 3. Міжнародні договори України 1. Якщо міжнародним договором України передбачено інші правила, ніж встановлені цим Законом, застосовуються правила цього міжнародного договору.	<i>Виключити</i>
Стаття 4. Визначення права, що підлягає застосуванню до приватноправових відносин з іноземним елементом 1. Право, що підлягає застосуванню до приватноправових відносин з іноземним елементом, визначається згідно з колізійними нормами та іншими положеннями колізійного права цього Закону, інших законів, міжнародних договорів України.	Стаття ***. Визначення права, що підлягає застосуванню до приватних відносин з іноземним елементом 1. Право, що підлягає застосуванню до приватних відносин з іноземним елементом, визначається згідно з колізійними нормами та іншими положеннями колізійного права цієї Книги, інших законів, міжнародних договорів України та міжнародних звичаїв. Колізійні правила цієї Книги є виявом принципу більш тісного зв'язку

Чинна редакція	Редакція з урахуванням запропонованих змін
2. Якщо згідно з частиною першою цієї статті неможливо визначити право, що підлягає застосуванню, застосовується право, яке має більш тісний зв'язок із приватноправовими відносинами. 3. Визначене згідно з частиною першою цієї статті право, як виняток, не застосовується, якщо за всіма обставинами правовідносини мають незначний зв'язок з визначеним правом і мають більш тісний зв'язок з іншим правом. Це положення не застосовується, якщо сторони (сторона) здійснили вибір права відповідно до частини першої цієї статті. 4. Правила цього Закону про визначення права, що підлягає застосуванню судом, поширюються на інші органи, які мають повноваження вирішувати питання про право, що підлягає застосуванню. 5. Визначення права, що підлягає застосуванню до приватноправових відносин на підставі колізійних норм, не здійснюється, якщо міжнародним договором України передбачено застосування до відповідних відносин матеріально-правових норм.	відповідних приватних відносин з правом певної країни. 2. Якщо згідно з частиною першою цієї статті неможливо визначити право, що підлягає застосуванню, застосовується право, яке має більш тісний зв'язок із приватними відносинами. При визначенні більш тісного зв'язку суд має враховувати як територіальні, так і матеріальні фактори, що мають відношення до відповідних приватних відносин. 3. Визначене згідно з частиною першою цієї статті право, як виняток, не застосовується, якщо за всіма обставинами правовідносини не мають істотного зв'язку з визначеним правом і мають більш тісний зв'язок з іншим правом. Це положення не застосовується, якщо сторони (сторона) здійснили вибір права, що підлягає застосуванню до відповідних приватних відносин (автономія волі). 4. Правила цієї Книги про визначення права, що підлягає застосуванню судом, відносяться і до інших органів, які мають повноваження вирішувати питання про право, що підлягає застосуванню, а також учасників відповідних приватних відносин. 5. Визначення права, що підлягає застосуванню до приватноправових відносин на підставі колізійних норм, не здійснюється, якщо міжнародним договором України передбачено застосування до відповідних відносин матеріально-правових норм.
Стаття 4¹. Вибір суду 1. Учасники приватноправових відносин з іноземним елементом можуть укласти угоду про вибір суду, якою визначити підсудність судам певної держави або одному чи декільком	<i>Стаття перенесена нижче</i>

Чинна редакція	Редакція з урахуванням запропонованих змін
конкретним судам певної держави справ у спорах, що виникли або можуть виникнути між ними у зв'язку з такими правовими відносинами. 2. Угода про вибір суду укладається у письмовій формі незалежно від місця її укладення. Угода про вибір суду, якою обрано суд України, укладається у письмовій формі відповідно до закону України. 3. Угода про вибір суду не може передбачати зміну виключної підсудності справи з іноземним елементом судам України. 4. Недійсність правочину, складовою частиною якого є угода про вибір суду, не тягне за собою недійсність угоди про вибір суду.	
Стаття 5. Автономія волі 1. У випадках, передбачених законом, учасники (учасник) правовідносин можуть самостійно здійснювати вибір права, що підлягає застосуванню до змісту правових відносин. 2. Вибір права згідно з частиною першою цієї статті має бути явно вираженим або прямо впливати з дій сторін правочину, умов правочину чи обставин справи, які розглядаються в їх сукупності, якщо інше не передбачено законом. 3. Вибір права може бути здійснений щодо правочину в цілому	Стаття ***. Автономія волі 1. У випадках, передбачених законом, учасники (учасник) приватних відносин з іноземним елементом можуть самостійно здійснити вибір права, що підлягає застосуванню до змісту відповідних правовідносин. Цей вибір не обмежується вибором права конкретної країни і може включати вибір норм транснаціонального характеру, які не належать до певної національної правової системи, в тому числі норм <i>«lex mercatoria»</i>, загальних принципів права або аналогічних положень. 2. Вибір права згідно з частиною першою цієї статті має бути явно вираженим або прямо впливати з дій сторін правочину, умов правочину чи обставин справи, які розглядаються в їх сукупності, якщо інше не передбачено законом. 3. Вибір права може бути здійснений як щодо правочину в цілому,

Чинна редакція	Редакція з урахуванням запропонованих змін
або його окремої частини. 4. Вибір права щодо окремих частин правочину повинен бути явно вираженим. 5. Вибір права або зміна раніше обраного права можуть бути здійснені учасниками правовідносин у будь-який час, зокрема, при вчиненні правочину, на різних стадіях його виконання тощо. Вибір права або зміна раніше обраного права, які зроблені після вчинення правочину, мають зворотну дію і є дійсними з моменту вчинення правочину, але не можуть: 1) бути підставою для визнання правочину недійсним у зв'язку з недодержанням його форми; 2) обмежити чи порушити права, які набули треті особи до моменту вибору права або зміни раніше обраного права. 6. Вибір права не здійснюється, якщо відсутній іноземний елемент у правовідносинах.	так і щодо його окремих частин або частини. 4. Вибір права щодо окремих частин правочину повинен бути явно вираженим. 5. Вибір права або зміна раніше обраного права можуть бути здійснені учасниками правовідносин у будь-який час, зокрема, при вчиненні правочину, на різних стадіях його виконання тощо. Вибір права або зміна раніше обраного права, які зроблені після вчинення правочину, мають зворотну дію і є дійсними з моменту вчинення правочину, але не можуть: 1) бути підставою для визнання правочину недійсним у зв'язку з недодержанням його форми; 2) обмежити чи порушити права, які набули треті особи до моменту вибору права або зміни раніше обраного права. 6. Вибір права не здійснюється, якщо відсутній іноземний елемент у правовідносинах. 7. Вибір права учасниками відповідних правовідносин не обмежується колом правопорядків, з-поміж яких можливий вибір, якщо інше не встановлено законом. 8. Якщо всі елементи відповідних приватноправових відносин пов'язані з іншою країною, аніж країна, право якої було обране учасниками таких відносин, вибір права не перешкоджає застосуванню надімперативних норм права країни, з якою пов'язані такі відносини.
	Стаття ***. Вибір суду

Чинна редакція	Редакція з урахуванням запропонованих змін
	1. Учасники приватних відносин з іноземним елементом можуть укласти угоду про вибір суду, якою визначити підсудність судам певної країни або одному чи декільком конкретним судам певної країни справ у спорах, що виникли або можуть виникнути між ними у зв'язку з такими правовідносинами. 2. Угода про вибір суду укладається у письмовій формі незалежно від місця її укладення. Угода про вибір суду, якою обрано суд України, укладається у письмовій формі відповідно до права України. Угода про вибір суду у справах, що виникають з відносин страхування, кредитних, споживчих та трудових договорів, може бути укладена тільки після виникнення спору. 3. Внаслідок укладення угоди про вибір суду суди певної країни, визначені у такій угоді, матимуть виключну компетенцію щодо вирішення спору, який є предметом даної угоди, якщо тільки така угода не є недійсною відповідно до права відповідної країни. 4. Угода про вибір суду не може передбачати зміну виключної підсудності справи з іноземним елементом судам України. 5. Недійсність правочину, складовою частиною якого є угода про вибір суду, не тягне за собою недійсність угоди про вибір суду. 6. Угода про вибір суду може бути визнана недійсною, якщо вона спрямована на необґрунтоване позбавлення однієї зі сторін такої угоди захисту, який би надавався їй внаслідок застосування норм про підсудність, передбачених правом України.
Стаття 6. Обсяг застосування права іноземної держави 1. Застосування права іноземної держави охоплює всі його норми, які регулюють відповідні правовідносини.	<i>Стаття перенесена нижче</i>

Чинна редакція	Редакція з урахуванням запропонованих змін
2. Застосування норми права іноземної держави не може бути обмежене лише на тій підставі, що ця норма належить до публічного права.	
Стаття 7. Правова кваліфікація 1. При визначенні права, що підлягає застосуванню, суд чи інший орган керується тлумаченням норм і понять відповідно до права України, якщо інше не передбачено законом. 2. Якщо норми і поняття, що потребують правової кваліфікації, не відомі праву України або відомі під іншою назвою або з іншим змістом і не можуть бути визначені шляхом тлумачення правом України, то при їх правовій кваліфікації також враховується право іноземної держави.	Стаття ***. Правова кваліфікація 1. При визначенні права, що підлягає застосуванню, суд чи інший орган тлумачить норми і юридичні поняття відповідно до права України, якщо інше не передбачено законом. 2. Якщо норми і юридичні поняття, що потребують правової кваліфікації, не відомі праву України або відомі під іншою назвою або з іншим змістом і не можуть бути визначені шляхом тлумачення за правом України, то при їх правовій кваліфікації також враховується право іноземної країни.
	Стаття ***. Принципи застосування іноземного права 1. Іноземне право застосовується так само, як воно застосовується в країні свого походження. 2. Застосування іноземного права охоплює всі його норми, які б застосовувалися до відповідних правовідносин у відповідній країні згідно з цим іноземним правом. 3. Застосування норми іноземного права не може бути обмежене лише на тій підставі, що ця норма належить до публічного права. 4. Наслідки неправильного застосування норм іноземного права визначаються процесуальним законодавством.
Стаття 8. Встановлення змісту норм права іноземної держави 1. При застосуванні права іноземної держави суд чи інший орган	Стаття ***. Встановлювання іноземного права та його змісту 1. При застосуванні іноземного права суд встановлює це іноземне

Чинна редакція	Редакція з урахуванням запропонованих змін
встановлює зміст його норм згідно з їх офіційним тлумаченням, практикою застосування і доктриною у відповідній іноземній державі. 2. З метою встановлення змісту норм права іноземної держави суд чи інший орган може звернутися в установленому законом порядку до Міністерства юстиції України чи інших компетентних органів та установ в Україні чи за кордоном або залучити експертів. 3. Особи, які беруть участь у справі, мають право подавати документи, що підтверджують зміст норм права іноземної держави, на які вони посилаються в обґрунтуванні своїх вимог або заперечень, іншим чином сприяти суду чи іншому органу у встановленні змісту цих норм. 4. Якщо зміст норм права іноземної держави в розумні строки не встановлений, незважаючи на вжиті згідно з цією статтею заходи, застосовується право України.	право та його зміст згідно з правилами його офіційного тлумачення, практикою застосування і доктриною у відповідній іноземній країні. 2. З метою встановлення іноземного права та його змісту суд може звернутися у встановленому порядку за сприянням і роз'ясненням до Міністерства юстиції України чи інших компетентних органів та установ в Україні та за кордоном або залучити експертів. 3. Особи, які беруть участь у справі, мають право подавати документи, що підтверджують зміст норм іноземного права, на які вони посилаються в обґрунтування своїх вимог або заперечень, іншим чином сприяти суду у встановленні іноземного права та його змісту. 4. Якщо зміст іноземного права в розумні строки не встановлений, незважаючи на вжиті згідно з цією статтею заходи, застосовується право іншої країни, що має більш тісний зв'язок з відповідними правовідносинами.
Стаття 9. Зворотне відсилання та відсилання до права третьої держави 1. Будь-яке відсилання до права держави має розглядатися як відсилання до норм матеріального права, яке регулює відповідні правовідносини, виключаючи застосування його колізійних норм, якщо інше не встановлено законом або міжнародним договором України. 2. У випадках, що стосуються особистого та сімейного статусу фізичної особи, зворотне відсилання до права України приймається.	Стаття ***. Зворотне відсилання та відсилання до права третьої країни 1. Будь-яке відсилання до права країни згідно з колізійним правом має розглядатися як відсилання до норм матеріального права відповідної країни, яке регулює відповідні правовідносини, виключаючи застосування його колізійних норм, якщо інше не встановлено законом або міжнародним договором України. 2. У випадках, що стосуються особистого та сімейного статусу фізичної особи, зворотне відсилання до права України приймається.

Чинна редакція	Редакція з урахуванням запропонованих змін
Стаття 10. Наслідки обходу закону 1. Правочин та інші дії учасників приватноправових відносин, спрямовані на підпорядкування цих відносин праву іншому, ніж те, що визначається згідно із цим Законом, в обхід його положень, є нікчемними. У цьому разі застосовується право, яке підлягає застосуванню відповідно до норм цього Закону.	<i>Виключити</i>
Стаття 11. Взаємність 1. Суд чи інший орган застосовує право іноземної держави незалежно від того, чи застосовується у відповідній іноземній державі до подібних правовідносин право України, крім випадків, якщо застосування права іноземної держави на засадах взаємності передбачене законом України або міжнародним договором України. 2. Якщо застосування права іноземної держави залежить від взаємності, вважається, що вона існує, оскільки не доведено інше.	Стаття ***. Взаємність 1. Надання прав іноземним особам в Україні та обсяг цих прав може буди обумовлений взаємністю. 2. Якщо надання прав іноземним особам залежить від взаємності, вважається, що вона існує, якщо інше не передбачено законом.
Стаття 12. Застереження про публічний порядок 1. Норма права іноземної держави не застосовується у випадках, якщо її застосування призводить до наслідків, явно несумісних з основами правопорядку (публічним порядком) України. У таких випадках застосовується право, яке має найбільш тісний зв'язок з правовідносинами, а якщо таке право визначити або застосувати неможливо, застосовується право України. 2. Відмова в застосуванні права іноземної держави не може ґрунтуватися лише на відмінності правової, політичної або економічної системи відповідної іноземної держави від правової,	Стаття ***. Застереження про публічний порядок 1. Іноземне право може не застосовуватися у випадках, коли його застосування призводить до результату, явно несумісного з основами правопорядку (публічним порядком) України чи міжнародного публічного порядку. У таких випадках застосовується право, яке має більш тісний зв'язок з правовідносинами, а якщо таке право визначити або застосувати неможливо, застосовується право України. 2. Відмова у застосуванні норми іноземного права не може ґрунтуватися лише на відмінності правової, політичної або економічної системи відповідної іноземної країни від правової,

Чинна редакція	Редакція з урахуванням запропонованих змін
політичної або економічної системи України.	політичної або економічної системи України.
Стаття 13. Визнання документів, виданих органами іноземних держав 1. Документи, що видані уповноваженими органами іноземних держав у встановленій формі, визнаються дійсними в Україні в разі їх легалізації, якщо інше не передбачено законом або міжнародним договором України.	Стаття ***. Визнання документів, виданих органами іноземних країн 1. Документи, що видані уповноваженими органами іноземних країн у встановленій формі, визнаються дійсними в Україні в разі їх легалізації, якщо інше не передбачено законом або міжнародним договором України.
Стаття 14. Застосування імперативних норм 1. Правила цього Закону не обмежують дії імперативних норм права України, що регулюють відповідні відносини, незалежно від права, яке підлягає застосуванню. 2. Суд, незалежно від права, що підлягає застосуванню відповідно до цього Закону, може застосовувати імперативні норми права іншої держави, які мають тісний зв'язок з відповідними правовідносинами, за винятком, встановленим частиною першою цієї статті. При цьому суд повинен брати до уваги призначення та характер таких норм, а також наслідки їх застосування або незастосування.	Стаття ***. Застосування надімперативних норм 1. Для цілей застосування колізійних норм надімперативними вважаються норми, які мають публічно-правовий характер, в яких реалізуються найважливіші державні чи суспільні інтереси і застосування яких не може бути виключене за домовленістю сторін або внаслідок застосування колізійної норми. 2. Правила цієї Книги не обмежують дії надімперативних норм, що регулюють відповідні відносини, незалежно від права країни, яке підлягає застосуванню. 3. При застосуванні права будь-якої країни згідно з нормами колізійного права суд може застосовувати надімперативні норми права іншої країни, які мають більш тісний зв'язок з відповідними відносинами, якщо відповідно до права цієї країни такі норми мають регулювати відповідні відносини незалежно від права, що підлягає застосуванню. При цьому суд повинен брати до уваги призначення та характер таких норм, а також наслідки їх застосування або

Чинна редакція	Редакція з урахуванням запропонованих змін
Стаття 15. Застосування права держави з множинністю правових систем 1. У разі якщо підлягає застосуванню право держави, у якій діє кілька територіальних або інших правових систем, належна правова система визначається відповідно до права цієї держави. За відсутності відповідних правових норм застосовуються норми тієї правової системи, яка має більш тісний зв'язок із правовідносинами.	незастосування. Стаття ***. Застосування права країни з множинністю правових систем 1. У випадках коли підлягає застосуванню право країни, в якій діє кілька територіальних чи інших правових систем, належна правова система визначається відповідно до правових норм цієї країни. За відсутності в такій країні відповідних правових норм застосовуються норми тієї правової системи, яка має більш тісний зв'язок із правовими відносинами.
РОЗДІЛ II. КОЛІЗІЙНІ НОРМИ ЩОДО ПРАВОВОГО СТАТУСУ ФІЗИЧНИХ ТА ЮРИДИЧНИХ ОСІБ	ГЛАВА 111. КОЛІЗІЙНІ НОРМИ ЩОДО ПРАВОВОГО СТАТУСУ ФІЗИЧНИХ ОСІБ
Стаття 16. Особистий закон фізичної особи 1. Особистим законом фізичної особи вважається право держави, громадянином якої вона є. 2. Якщо фізична особа є громадянином двох або більше держав, її особистим законом вважається право тієї з держав, з якою особа має найбільш тісний зв'язок, зокрема, має місце проживання або займається основною діяльністю. 3. Особистим законом особи без громадянства вважається право держави, у якій ця особа має місце проживання, а за його відсутності - місце перебування. 4. Особистим законом біженця вважається право держави, у якій він має місце перебування.	Стаття ***. Особистий закон фізичної особи 1. Особистим законом фізичної особи вважається право країни, громадянином якої вона є. 2. Якщо фізична особа є громадянином двох або більше країн, її особистим законом вважається право тієї з країн, з якою особа має найбільш тісний зв'язок, зокрема, має місце проживання або займається основною професійною діяльністю чи якщо з цією країною пов'язані її професійні або особисті інтереси. 3. Особистим законом особи без громадянства чи особи, громадянство якої неможливо встановити, вважається право країни, у якій ця особа має місце проживання, а за його відсутності – звичайне місце перебування. 4. Особистим законом біженця вважається право країни, у якій він має місце перебування.

Чинна редакція	Редакція з урахуванням запропонованих змін
5. При визначенні особистого закону відповідно до частин другої і третьої цієї статті вважається, що якщо недієздатна особа змінила місце свого проживання без згоди свого законного представника, то така зміна не спричиняє зміну особистого закону такої особи.	5. При визначенні особистого закону відповідно до частин другої і третьої цієї статті вважається, що якщо недієздатна особа змінила місце свого проживання без згоди свого законного представника, то така зміна не спричиняє зміну особистого закону такої особи. 6. Для цілей цієї Книги фізична особа має: 1) своє місце проживання в країні, в якій вона живе з наміром постійного проживання в цій країні та має бажання підтримувати тісні зв'язки з таким місцем проживання; 2) своє звичайне місце перебування в країні, в якій вона живе певний час, навіть якщо з самого початку цей час був обмежений.
Стаття 17. Цивільна правоздатність фізичної особи 1. Виникнення і припинення цивільної правоздатності фізичної особи визначається її особистим законом. 2. Іноземці та особи без громадянства мають цивільну правоздатність в Україні нарівні з громадянами України, крім випадків, передбачених законом або міжнародними договорами України.	Стаття ***. Приватна правоздатність та дієздатність фізичної особи 1. Виникнення і припинення приватної правоздатності та дієздатності фізичної особи визначається її особистим законом. Приватна дієздатність фізичної особи щодо правочинів та зобов'язань, що виникають внаслідок завдання шкоди, може визначатися також правом країни місця вчинення правочинів або виникнення зобов'язань у зв'язку із завданням шкоди, якщо інше не передбачено законом. 2. При встановленні здатності фізичної особи до вчинення конкретного правочину або іншого юридичного акту застосовується особистий закон фізичної особи на дату його вчинення. 3. Іноземці та особи без громадянства мають приватну правоздатність в Україні нарівні з громадянами України, крім випадків, передбачених законом або міжнародними договорами України.

Чинна редакція	Редакція з урахуванням запропонованих змін
	4. Здатність фізичної особи, яка займається підприємницькою діяльністю, бути підприємцем і мати пов'язані з цим права та обов'язки визначається за правом країни, де така фізична особа зареєстрована як підприємець. За відсутності в цій країні обов'язкової реєстрації застосовується право країни основного місця заняття такою особою підприємницькою діяльністю. 5. Фізична особа не може посилається на недійсність договору, укладеного на території України, через відсутність необхідного обсягу приватної дієздатності за особистим законом такої особи, якщо на момент укладення відповідного договору інша сторона знала або повинна була знати про таку недійсність. 6. Правовий статус неповнолітньої чи малолітньої особи, обсяг її приватної дієздатності та відповідальність визначаються її особистим законом. 7. Підстави та правові наслідки визнання фізичної особи недієздатною або обмеження приватної дієздатності фізичної особи регулюються особистим законом цієї особи.
Стаття 18. Цивільна дієздатність фізичної особи 1. Цивільна дієздатність фізичної особи визначається її особистим законом. Цивільна дієздатність фізичної особи щодо правочинів та зобов'язань, що виникають внаслідок завдання шкоди, може визначатися також правом держави місця вчинення правочинів або виникнення зобов'язань у зв'язку із завданням шкоди, якщо інше не передбачено законом. 2. Підстави та правові наслідки визнання фізичної особи недієздатною або обмеження цивільної дієздатності фізичної	<i>Виключити</i>

Чинна редакція	Редакція з урахуванням запропонованих змін
особи регулюються особистим законом цієї особи.	
Стаття 19. Право фізичної особи на здійснення підприємницької діяльності 1. Право фізичної особи на здійснення підприємницької діяльності визначається правом держави, у якій фізична особа зареєстрована як підприємець. За відсутності в державі вимог щодо обов'язкової реєстрації застосовується право держави основного місця здійснення підприємницької діяльності.	<i>Виключити</i>
Стаття 20. Визнання фізичної особи безвісно відсутньою або оголошення її померлою 1. Підстави та правові наслідки визнання фізичної особи безвісно відсутньою або оголошення її померлою регулюються останнім з відомих особистих законів цієї особи.	Стаття ***. Визнання фізичної особи безвісно відсутньою або оголошення її померлою та визнання неплатоспроможною 1. Підстави та правові наслідки визнання фізичної особи безвісно відсутньою або оголошення її померлою регулюються останнім з відомих особистих законів цієї особи. 2. Питання тимчасового управління майном безвісно відсутньої особи регулюються правом країни, на території якої така фізична особа постійно проживала до моменту її зникнення, а відносно нерухомого майна – правом країни місцезнаходження такого майна. 3. Підстави та правові наслідки визнання фізичної особи неплатоспроможною регулюються правом країни, де порушене провадження у справі про неплатоспроможність.
Стаття 21. Ім'я фізичної особи 1. Права фізичної особи на ім'я, його використання та захист визначаються її особистим законом, якщо інше не встановлено законом.	<i>Стаття перенесена нижче</i>
Стаття 22. Особисті немайнові права	<i>Стаття перенесена нижче</i>

Чинна редакція	Редакція з урахуванням запропонованих змін
1. До особистих немайнових прав застосовується право держави, у якій мала місце дія чи інша обставина, що стала підставою для вимоги про захист таких прав, якщо інше не передбачено законом.	
Стаття 23. Реєстрація актів цивільного стану громадян України поза межами України 1. Реєстрація актів цивільного стану громадян України, які проживають поза межами України, може здійснюватися в консульській установі або дипломатичному представництві України. При цьому застосовується право України.	Стаття ***. Реєстрація актів цивільного стану громадян України поза межами України 1. Реєстрація актів цивільного стану громадян України, які проживають поза межами України, може здійснюватися в консульській установі або дипломатичному представництві України. При цьому застосовується право України.
Стаття 24. Опіка та піклування 1. Встановлення і скасування опіки та піклування над малолітніми, неповнолітніми, недієздатними особами, особами, цивільна дієздатність яких обмежена, регулюються особистим законом підопічного. 2. Обов'язок опікуна (піклувальника) прийняти опікунство (піклування) визначається особистим законом особи, яка призначається опікуном (піклувальником). 3. Відносини між опікуном (піклувальником) та особою, яка перебуває під опікою (піклуванням), визначаються правом держави, орган якої призначив опікуна (піклувальника). Якщо особа, яка перебуває під опікою (піклуванням), проживає в Україні, застосовується право України, якщо воно є більш сприятливим для цієї особи. 4. Опіка (піклування), встановлена над громадянами України, які проживають за межами України, визнається дійсною в Україні,	Стаття ***. Опіка та піклування 1. Встановлення і скасування опіки та піклування над малолітніми, неповнолітніми, недієздатними особами, особами, приватна дієздатність яких обмежена, регулюються особистим законом підопічного на момент встановлення чи скасування опіки та піклування. 2. Обов'язок опікуна (піклувальника) прийняти опікунство (піклування) визначається особистим законом особи, яка призначається опікуном (піклувальником). 3. Відносини між опікуном (піклувальником) та особою, яка перебуває під опікою (піклуванням), визначаються правом країни, орган якої призначив опікуна (піклувальника). Якщо особа, яка перебуває під опікою (піклуванням), проживає в Україні, застосовується право України, якщо воно є більш сприятливим для цієї особи. 4. Опіка (піклування), встановлена над громадянами України, які проживають за межами України, визнається дійсною в Україні, якщо

Чинна редакція	Редакція з урахуванням запропонованих змін
якщо проти встановлення опіки (піклування) або проти її визнання немає законних заперечень відповідної консульської установи або дипломатичного представництва України. 5. Щодо особи, яка не є громадянином України і перебуває в Україні, або її майна, що знаходиться на території України, у разі потреби в інтересах опіки чи піклування можуть бути вжиті заходи для захисту прав та охорони майна відповідно до права України. Про це невідкладно сповіщається дипломатичне представництво або консульська установа держави, громадянином якої є відповідна особа.	проти встановлення опіки (піклування) або проти її визнання немає законних заперечень відповідної консульської установи або дипломатичного представництва України. 5. Щодо особи, яка не є громадянином України і перебуває в Україні, або її майна, що знаходиться на території України, у разі потреби в інтересах опіки чи піклування можуть бути вжиті заходи для захисту прав та охорони майна відповідно до права України. Про це невідкладно сповіщається дипломатичне представництво або консульська установа країни, громадянином якої є відповідна особа.
Відсутня	Стаття ***. Сфера дії особистого закону фізичної особи 1. Особистий закон фізичної особи охоплює: 1) правовий статус фізичної особи; 2) виникнення та припинення приватної правоздатності та дієздатності фізичної особи; 3) обсяг і зміст приватної правоздатності та дієздатності фізичної особи, з урахуванням положень цієї Книги; 4) здійснення особистих немайнових прав фізичної особи, включаючи права на ім'я; 5) підстави та правові наслідки визнання фізичної особи недієздатною або обмеження приватної дієздатності фізичної особи; 6) підстави та правові наслідки визнання фізичної особи безвісно відсутньою або оголошення її померлою та визнання неплатоспроможною;

Чинна редакція	Редакція з урахуванням запропонованих змін
	7) встановлення і скасування опіки та піклування щодо фізичної особи; 8) питання сімейних та спадкових відносини відповідно до положень цієї Книги.
	ГЛАВА 112. КОЛІЗІЙНІ НОРМИ ЩОДО ОСОБИСТИХ НЕМАЙНОВИХ ПРАВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ
	Стаття ***. Ім'я фізичної особи 1. Права фізичної особи на ім'я, його використання та захист визначаються її особистим законом, якщо інше не встановлено законом. 2. Право фізичної особи на зміну імені, а також умови та правові наслідки зміни імені регулюються її особистим законом на момент такої зміни.
	Стаття ***. Реалізація особистих немайнових прав 1. Обсяг та обмеження особистих немайнових прав фізичної особи, здійснення нею особистих немайнових прав регулюються особистим законом цієї фізичної особи.
	Стаття ***. Захист особистих немайнових прав 1. До захисту особистих немайнових прав застосовується право країни, у якій мала місце дія чи інша обставина, що стала підставою для вимоги про захист таких прав, якщо інше не передбачено законом.
	ГЛАВА 113. КОЛІЗІЙНІ НОРМИ ЩОДО ПРАВОВОГО СТАТУСУ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ

Чинна редакція	Редакція з урахуванням запропонованих змін
Стаття 25. Особистий закон юридичної особи 1. Особистим законом юридичної особи вважається право держави місцезнаходження юридичної особи. 2. Для цілей цього Закону місцезнаходженням юридичної особи є держава, у якій юридична особа зареєстрована або іншим чином створена згідно з правом цієї держави. 3. За відсутності таких умов або якщо їх неможливо встановити, застосовується право держави, у якій знаходиться виконавчий орган управління юридичної особи.	Стаття ***. Особистий закон юридичної особи 1. Особистим законом юридичної особи вважається право країни місцезнаходження юридичної особи. 2. Для цілей цієї Книги місцезнаходженням юридичної особи є країна, у якій юридична особа зареєстрована або іншим чином створена згідно з правом цієї країни. 3. За відсутності таких умов або якщо їх неможливо встановити, застосовується право країни, у якій знаходиться виконавчий орган управління юридичної особи.
Стаття 26. Цивільна правоздатність та дієздатність юридичної особи 1. Цивільна правоздатність та дієздатність юридичної особи визначається особистим законом юридичної особи.	<i>Виключити</i>
Стаття 27. Особистий закон іноземної організації, яка не є юридичною особою відповідно до права іноземної держави 1. Особистим законом іноземної організації, яка не є юридичною особою відповідно до права держави, у якій така організація створена, вважається право цієї держави. Якщо така організація діє на території України, до її діяльності застосовується законодавство України, яке регулює діяльність юридичних осіб, якщо інше не впливає з вимог законодавства чи суті правовідносин.	
Стаття 28. Обмеження повноважень органу або представника юридичної особи 1. Юридична особа не може посилається на обмеження повноважень її органу або представника на вчинення правочину,	Стаття ***. Обмеження повноважень органу або представника юридичної особи 1. Юридична особа не може посилається на обмеження повноважень її органу або представника на вчинення правочину, яке не відоме

Чинна редакція	Редакція з урахуванням запропонованих змін
яке не відоме праву держави, у якій інша сторона має місце перебування або знаходження, крім випадків, коли інша сторона знала або за всіма обставинами не могла не знати про такі обмеження.	праву країни, в якій інша сторона має звичайне місце перебування або місце знаходження, крім випадків, коли інша сторона знала або за всіма обставинами не могла не знати про такі обмеження.
Стаття 29. Національний режим діяльності іноземних юридичних осіб в Україні 1. Підприємницька та інша діяльність іноземних юридичних осіб в Україні регулюється законодавством України щодо юридичних осіб України, якщо інше не встановлено законом.	Стаття ***. Національний режим діяльності іноземних юридичних осіб в Україні 1. Іноземні юридичні особи займаються в Україні підприємницькою та іншою діяльністю, яка регулюється цивільним законодавством, згідно з правилами, встановленими цим законодавством для такої діяльності юридичних осіб України, якщо інше не передбачено законом.
Стаття 30. Участь держави та юридичних осіб публічного права у приватноправових відносинах з іноземним елементом 1. До приватноправових відносин з іноземним елементом за участю держави та юридичних осіб публічного права застосовуються правила цього Закону на загальних підставах, якщо інше не передбачено законом.	Стаття ***. Участь держави та інших юридичних осіб публічного права у приватноправових відносинах з іноземним елементом 1. До приватноправових відносин з іноземним елементом за участю держави та інших юридичних осіб публічного права застосовуються правила цієї Книги на загальних підставах, якщо інше не передбачено законом.
Відсутня	Стаття ***. Сфера дії особистого закону юридичної особи 1. Особистий закон юридичної особи визначає: 1) правовий статус юридичної особи та правомірність її існування; 2) порядок створення та державної реєстрації юридичної особи; 3) приватну правоздатність та дієздатність юридичної особи та будь-які їх обмеження; 4) вимоги до організаційно-правової форми та найменування юридичної особи;

Чинна редакція	Редакція з урахуванням запропонованих змін
	5) вимоги до установчого документу та інших внутрішніх нормативних документів юридичної особи, порядок внесення змін до них, а також правові наслідки недійсності таких документів; 6) правовий статус учасників юридичної особи, порядок його набуття та втрати, внутрішні відносини між учасниками юридичної особи, а також між учасниками та самою юридичною особою; 7) права та обов'язки учасників юридичної особи, їх відповідальність перед юридичною особою та третіми особами за порушення обов'язків, встановлених законом, установчим документом юридичної особи чи договором; 8) вимоги до внутрішньої організації юридичної особи, порядок утворення, склад, компетенцію та функціонування органів юридичної особи, порядок обрання та припинення повноважень їх членів, умови дійсності рішення чи іншого акту органу юридичної особи та правові наслідки їх недійсності, відповідальність посадових осіб та органів юридичної особи; 9) представництво юридичної особи у відносинах з третіми особами; 10) можливість відкриття філій та представництв юридичної особи; 11) правовий режим цінних паперів, які випускаються юридичною особою, процедуру їх випуску (емісії), правові наслідки визнання емісії недійсною, а також інші питання, визначені частинами другою та третьою статті 39 цієї Книги; 13) порядок припинення юридичної особи, в тому числі ліквідаційну процедуру. При цьому злиття юридичних осіб для кожної з них

Чинна редакція	Редакція з урахуванням запропонованих змін
	регулюється особистим законом відповідної юридичної особи до моменту її припинення в результаті злиття; 14) зобов'язання учасників (засновників), які пов'язані зі створенням юридичної особи, та відповідальність за ними.
Відсутня	Стаття ***. Зміна особистого закону юридичної особи 1. Юридична особа, створена відповідно до права іноземної країни за наявності підстав, передбачених його нормами, може продовжити існування за правом України, змінивши свій особистий закон. Юридична особа вважається такою, що змінила свій особистий закон, з моменту державної реєстрації такої юридичної особи за правом України. 2. Юридична особа, створена відповідно до права України, може продовжити існування за правом іноземної країни, змінивши свій особистий закон. Порядок та умови зміни особистого закону українськими юридичними особами встановлюються законодавством України. Зміна особистого закону юридичної особи, створеної за правом України, не зумовлює її припинення в Україні. 3. Під час зміни особистого закону юридична особа, створена за правом України, зобов'язана забезпечити належний захист прав та охоронюваних законом інтересів своїх кредиторів та працівників.
Розділ III. КОЛІЗІЙНІ НОРМИ ЩОДО ПРАВОЧИНІВ, ДОВІРЕНОСТІ, ПОЗОВНОЇ ДАВНОСТІ	ГЛАВА 114. КОЛІЗІЙНІ НОРМИ ЩОДО ДОГОВОРІВ ТА ІНШИХ ПРАВОЧИНІВ, ДОВІРЕНОСТІ, ПОЗОВНОЇ ДАВНОСТІ

Чинна редакція	Редакція з урахуванням запропонованих змін
Стаття 31. Форма правочину 1. Якщо інше не передбачено законом, форма правочину має відповідати вимогам права, яке застосовується до змісту правочину, але достатньо дотримання вимог права місця його вчинення, а якщо сторони правочину знаходяться в різних державах, - права місця проживання або місцезнаходження сторони, яка зробила пропозицію, якщо інше не встановлено договором. 2. Форма правочину щодо нерухомого майна визначається відповідно до права держави, у якій знаходиться це майно, а щодо нерухомого майна, право на яке зареєстроване на території України, - права України. 3. Зовнішньоекономічний договір, якщо хоча б однією стороною є громадянин України або юридична особа України, укладається у формі, передбаченій законом, незалежно від місця його укладення, якщо інше не встановлено міжнародним договором України. Правові наслідки недодержання вимоги щодо письмової форми зовнішньоекономічного договору визначаються правом, що застосовується до змісту правочину.	Стаття ***. Форма договору (правочину) 1. Положення про договори, що наводяться у цій главі Кодексу, застосовуються до інших правочинів, якщо інше не впливає із закону або суті правочину. Якщо інше не передбачено законом, форма договору має відповідати вимогам права, яке застосовується до змісту договору, але достатньо дотримання вимог права місця його вчинення, а якщо він вчинений між особами, що знаходяться в різних країнах, – права країни місця проживання або місцезнаходження однієї з цих осіб, якщо інше не встановлено договором. 2. Форма правочину щодо нерухомого майна визначається відповідно до права країни, в якій знаходиться це майно, а щодо нерухомого майна, право на яке зареєстроване на території України, – права України. 3. Зовнішньоекономічний договір, якщо хоча б однією стороною є громадянин України або юридична особа України, укладається у формі, передбаченій законом, незалежно від місця його укладення, якщо інше не встановлено міжнародним договором України. Правові наслідки недодержання вимоги щодо письмової форми зовнішньоекономічного договору визначаються правом, що застосовується до змісту правочину.
Стаття 32. Зміст правочину 1. Зміст правочину може регулюватися правом, яке обрано сторонами, якщо інше не передбачено законом. 2. У разі відсутності вибору права до змісту правочину	Стаття ***. Основні правила щодо змісту договору (правочину) 1. Зміст договору може регулюватися правом, яке зазначене в договорі, якщо інше не передбачено законом. 2. У разі відсутності вибору права або якщо договір згідно з обраним

Чинна редакція	Редакція з урахуванням запропонованих змін
застосовується право, яке має найбільш тісний зв'язок із правочином. 3. Якщо інше не передбачено або не впливає з умов, суті правочину або сукупності обставин справи, то правочин більш тісно пов'язаний з правом держави, у якій сторона, що повинна здійснити виконання, яке має вирішальне значення для змісту правочину, має своє місце проживання або місцезнаходження.	правом є недійсним, до змісту договору застосовується право країни, яке має найбільш тісний зв'язок із договором. 3. Якщо інше не передбачено або не впливає з умов, суті договору або сукупності обставин справи, то договір більш тісно пов'язаний з правом країни, в якій сторона, що повинна здійснити виконання, яке має вирішальне значення для змісту договору, має своє звичайне місце перебування або місцезнаходження. 4. Якщо інше не передбачено законом або не впливає з суті правовідносин, виконанням, яке має вирішальне значення для змісту договору, є таке виконання, за яке здійснюється платіж, зокрема, поставка товару, надання послуг чи виконання робіт.
Стаття 33. Сфера дії права, що застосовується до правочину 1. Дійсність правочину, його тлумачення та правові наслідки недійсності правочину визначаються правом, що застосовується до змісту правочину.	Стаття ***. Сфера дії права, що застосовується до договору 1. Правом, що застосовується до змісту договору, визначаються питання укладення, зміни та розірвання договору, дійсність договору, його тлумачення, права та обов'язки сторін за договором, виконання договору, наслідки невиконання або неналежного виконання договору, припинення договірних зобов'язань, в тому числі зарахуванням зустрічних вимог, наслідки недійсності договору, переведення боргу згідно з договором.
Стаття 34. Право, що застосовується до довіреності 1. Порядок видачі, строк дії, припинення та правові наслідки припинення довіреності визначаються правом держави, у якій видана довіреність.	Стаття ***. Право, що застосовується до довіреності 1. Порядок видачі, строк дії, припинення та правові наслідки припинення довіреності визначаються правом країни, у якій видана довіреність.
Відсутня	Стаття ***. Право, що застосовується до представництва 1. Можливість особи виступати в якості представника іншої особи та створювати для неї права та обов'язки, а також правові наслідки

Чинна редакція	Редакція з урахуванням запропонованих змін
	такого представництва регулюються правом країни, на території якої така особа здійснює дії в інтересах відповідної особи, якщо інше не встановлено за згодою сторін, з урахуванням інших положень цієї Книги.
Стаття 35. Позовна давність 1. Позовна давність визначається правом, яке застосовується для визначення прав та обов'язків учасників відповідних відносин. 2. Вимоги, на які позовна давність не поширюється, визначаються правом України, якщо хоча б один із учасників відповідних відносин є громадянином України або юридичною особою України.	Стаття ***. Позовна давність 1. Позовна давність визначається правом, яке застосовується для визначення прав та обов'язків учасників відповідних відносин. 2. Вимоги, на які позовна давність не поширюється, визначаються правом України, якщо хоча б один із учасників відповідних відносин є громадянином України або юридичною особою України.
Розділ IV. КОЛІЗІЙНІ НОРМИ ЩОДО ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ	<i>Структурна частина перенесена нижче</i>
Стаття 36. Право інтелектуальної власності 1. До правочинів, предметом яких є право інтелектуальної власності, застосовується право, що визначається згідно з відповідними правилами цього Закону.	<i>Стаття перенесена нижче</i>
Стаття 37. Захист прав інтелектуальної власності 1. До правовідносин у сфері захисту прав інтелектуальної власності застосовується право держави, у якій вимагається захист цих прав.	<i>Стаття перенесена нижче</i>
Розділ V. КОЛІЗІЙНІ НОРМИ РЕЧОВОГО ПРАВА	ГЛАВА 115. КОЛІЗІЙНІ НОРМИ РЕЧОВОГО ПРАВА
Стаття 38. Загальні положення про право, що застосовується до права власності та інших речових прав 1. Право власності та інші речові права на нерухоме та рухоме майно визначаються правом держави, у якій це майно знаходиться, якщо інше не передбачено законом.	Стаття ***. Загальні положення про право, що застосовується до права власності та інших речових прав 1. Право власності та інші речові права на нерухоме та рухоме майно визначаються правом країни, у якій це майно знаходиться, якщо інше не передбачено законом.

Чинна редакція	Редакція з урахуванням запропонованих змін
2. Належність майна до нерухомих або рухомих речей, а також інша класифікація майна визначаються правом держави, у якій це майно знаходиться. 3. Місцезнаходженням цінних паперів, що існують в електронній формі, вважається держава місцезнаходження професійного учасника ринків капіталу - депозитарної установи або особи, яка провадить аналогічну діяльність у такій державі. 4. Майнові права на грошові кошти, що знаходяться на банківському рахунку, вважаються такими, що знаходяться в державі місцезнаходження відповідного банку або особи, яка здійснює аналогічну діяльність в іншій державі.	2. Належність майна до нерухомих або рухомих речей, а також інша юридична кваліфікація майна визначаються правом країни, в якій це майно знаходиться. <i>Виключити</i> <i>Виключити</i> 3. Повноваження власника майна визначаються правом країни, у якій це майно знаходиться на момент реалізації таких повноважень.
Стаття 39. Виникнення та припинення права власності та інших речових прав 1. Виникнення та припинення права власності та інших речових прав визначається правом держави, у якій відповідне майно перебувало в момент, коли мала місце дія або інша обставина, яка стала підставою для виникнення або припинення права власності та інших речових прав, якщо інше не передбачено законом або міжнародним договором України. 2. Право, яке застосовується до виникнення та припинення права власності та інших речових прав, що є предметом правочину, визначається відповідно до частини першої цієї статті, якщо інше не встановлено за згодою сторін. Вибір права сторонами правочину не зачіпає прав третіх осіб.	Стаття ***. Виникнення та припинення права власності та інших речових прав 1. Виникнення та припинення права власності та інших речових прав визначається правом країни, в якій це майно перебувало в момент, коли мала місце дія або інша обставина, яка стала підставою для виникнення або припинення права власності або інших речових прав, якщо інше не передбачено законом або міжнародним договором України. 2. Право, яке застосовується до виникнення та припинення права власності та інших речових прав, що є предметом правочину, визначається відповідно до частини першої цієї статті, якщо інше не встановлено за згодою сторін. Вибір права сторонами правочину не зачіпає прав третіх осіб.

Чинна редакція	Редакція з урахуванням запропонованих змін
3. Виникнення права власності внаслідок набувальної давності визначається правом держави, у якій майно знаходилося на момент спливу строку набувальної давності.	3. Право власності та інші речові права, які виникли чи були правомірно набуті щодо певного майна за правом країни його місцезнаходження, зберігаються при переміщенні майна на територію іншої країни, при цьому право країни нового місцезнаходження такого майна регулюватиме питання, зазначені у статті 44 цієї Книги. 4. Виникнення права власності на майно внаслідок набувальної давності визначається правом країни, в якій майно знаходилося на момент спливу набувальної давності. 5. Правові наслідки набуття майна у особи, яка не мала права розпорядження таким майном, визначаються правом країни, на території якої таке майно знаходилося в момент відповідного набуття.
Стаття 40. Право власності та інші речові права, відомості про які підлягають внесенню до державних реєстрів 1. Право власності та інші речові права, відомості про які підлягають внесенню до державних реєстрів, визначаються правом держави, у якій це майно зареєстровано.	Стаття ***. Право власності та інші речові права, відомості про які підлягають внесенню до державних реєстрів 1. Право власності та інші речові права, відомості про які підлягають внесенню до державних реєстрів, визначаються правом країни, в якій це майно зареєстровано.
Стаття 41. Право власності та інші речові права на рухоме майно, що перебуває в дорозі 1. Право власності та інші речові права на рухоме майно, що за правочином перебуває в дорозі, визначаються правом держави, з якої це майно відправлене, якщо інше не встановлено за згодою сторін.	Стаття ***. Право власності та інші речові права на рухоме майно, що перебуває в дорозі 1. Право власності та інші речові права на рухоме майно, що за правочином перебуває в дорозі, визначаються правом країни, з якої це майно відправлене, якщо інше не встановлено за згодою сторін у відповідному правочині.
<i>Відсутня</i>	Стаття ***. Право власності та інші речові права на цінні папери та права з цінних паперів 1. Право власності та інші речові права на цінний папір у

Чинна редакція	Редакція з урахуванням запропонованих змін
	документарній формі існування визначаються правом країни місцезнаходження відповідного цінного паперу. Для цілей цієї статті під місцезнаходженням цінного паперу розуміється: – для іменного цінного паперу у документарній формі існування – місце ведення відповідного реєстру власників іменних цінних паперів; – для цінного паперу на пред'явника – місце знаходження сертифікату такого цінного паперу; – для ордерного цінного паперу – місце знаходження сертифікату або місце здійснення виконання за таким цінним папером, якщо інше не передбачено законом чи міжнародним договором. 2. Належність певного майна до цінних паперів, їх правова природа, класифікаційна приналежність до конкретних видів (груп, форм тощо) цінних паперів, відповідність цінного паперу вимогам щодо його форми визначаються особистим законом емітента відповідного цінного паперу (особи, що його видала). 3. Обсяг, склад та зміст прав, посвідчених цінним папером, їх виникнення, перехід, припинення, дійсність та способи реалізації, наслідки реалізації таких прав, умови оборотоздатності цінного паперу, коло зобов'язаних осіб за цінним папером, можливість використання цінного паперу як предмету забезпечення визначаються особистим законом емітента такого цінного паперу (особи, що його видала). 4. Право власності та інші речові права на цінний папір у бездокументарній формі існування визначаються особистим законом професійного учасника ринків капіталу – депозитарної установи або

Чинна редакція	Редакція з урахуванням запропонованих змін
	іншої особи, що провадить депозитарну діяльність у відповідній країні, яка здійснює відкриття та ведення рахунку в цінних паперах, на якому обліковується такий цінний папір.
<i>Відсутня</i>	Стаття ***. Майнові права на безготівкові грошові кошти 1. Майнові права на грошові кошти, що знаходяться на банківському рахунку, визначаються правом країни місцезнаходження відповідного банку або іншої особи, що здійснює діяльність з відкриття та ведення банківських рахунків, де було відкрито відповідний банківський рахунок.
<i>Відсутня</i>	Стаття ***. Визнання забезпечувальних прав на рухоме майно, що виникли за кордоном 1. Якщо забезпечувальне обтяження відносно рухомого майна, що знаходилося за кордоном, було створено або правомірно виникло за правом відповідної іноземної країни, то у випадку переміщення цього рухомого майна на територію України таке забезпечувальне обтяження визнаватиметься в Україні, і обтяжувач може здійснювати свої права за забезпечувальним обтяженням відповідно до закону.
	Стаття ***. Право власності на культурні цінності 1. Право власності на об'єкт, який країна вважає своєю культурною цінністю, визначається правом країни, на території якої цей об'єкт знаходиться. 2. Якщо об'єкт, який країна вважає своєю культурною цінністю, було вивезено з її території способом, що визнається незаконним відповідно до її законодавства, питання його повернення з незаконного володіння регулюється законодавством цієї країни або, за її вибором, законодавством країни, на території якої

Чинна редакція	Редакція з урахуванням запропонованих змін
	знаходиться зазначений об'єкт на момент витребування. 3. Якщо законодавство країни, яка вважає об'єкт своєю культурною цінністю, не передбачає захисту прав добросовісного набувача, останній може вимагати застосування захисту, передбаченого законодавством країни, на території якої знаходиться відповідний об'єкт на момент витребування.
Стаття 42. Захист права власності та інших речових прав 1. Захист права власності та інших речових прав здійснюється на вибір заявника відповідно до права держави, у якій майно знаходиться, або відповідно до права держави суду. 2. Захист права власності та інших речових прав на нерухоме майно здійснюється відповідно до права держави, у якій це майно знаходиться. 3. Захист права власності та інших речових прав, які підлягають державній реєстрації в Україні, здійснюється відповідно до права України.	Стаття ***. Захист права власності та інших речових прав 1. До захисту права власності та інших речових прав застосовується на вибір заявника право країни, в якій майно знаходиться, або право країни суду. 2. До захисту права власності та інших речових прав на нерухоме майно застосовується право країни, в якій це майно знаходиться. 3. Захист права власності та інших речових прав, які підлягають державній реєстрації в Україні, здійснюється відповідно до права України. 4. У випадку, якщо майно було загублене, викрадене або вибуло з володіння власника або особи, якій він передав майно у володіння, не з їхньої волі іншим шляхом, до захисту права власності та інших речових прав застосовується на вибір заявника право країни, в якій майно знаходилося на момент його втрати, викрадення або іншого вибуття із законного володіння, або право країни, в якій майно знаходиться на момент його витребування із чужого незаконного володіння. 5. Якщо майно, яке належить до складу культурного надбання певної країни, було протиправно вивезене з території даної країни, то захист

Чинна редакція	Редакція з урахуванням запропонованих змін
	прав на таке майно і вимога про його повернення регулюються правом країни, до складу культурного надбання якої воно було включено, або, на її вибір, правом країни місцезнаходження такого майна на момент висунення вимоги про його повернення.
Відсутня	Стаття ***. Сфера дії права, що застосовується до права власності та інших речових прав 1. Право, що застосовується до права власності та інших речових прав згідно з положеннями цієї Книги, охоплює: 1) підстави, спосіб та умови виникнення, зміни та припинення права власності та інших речових прав, включаючи виконання необхідних формальних вимог; 2) можливість майна бути об'єктом права власності чи іншого речового права; 3) кваліфікацію майна та її правові наслідки, правовий режим майна; 4) існування, зміст та обсяг права власності та інших речових прав, включаючи обсяг повноважень власника з володіння, користування та розпорядження майном, їх обмеження та порядок реалізації; 5) можливість передачі права власності та інших речових прав, порядок їх переходу, момент виникнення права власності чи іншого речового права у набувача майна, формальні вимоги щодо дійсності передачі майна або обтяження їх зобов'язаннями; 6) можливість обтяження майна зобов'язаннями, матеріальні та формальні вимоги щодо встановлення такого обтяження, правові наслідки передачі майна, обтяженого зобов'язаннями;

Чинна редакція	Редакція з урахуванням запропонованих змін
	7) способи, порядок та межі захисту права власності та інших речових прав.
	ГЛАВА 116. КОЛІЗІЙНІ НОРМИ ЩОДО ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ
	Стаття ***. Право інтелектуальної власності 1. До правочинів, предметом яких є право інтелектуальної власності, застосовується право країни, що визначається згідно з відповідними правилами цієї Книги.
	Стаття ***. Захист прав інтелектуальної власності 1. До правовідносин у сфері захисту прав інтелектуальної власності застосовується право країни, у якій вимагається захист цих прав.
Розділ VI. КОЛІЗІЙНІ НОРМИ ЩОДО ДОГОВІРНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ	ГЛАВА 117. КОЛІЗІЙНІ НОРМИ ЩОДО ДОГОВІРНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ
Стаття 43. Вибір права за згодою сторін договору 1. Сторони договору згідно із статтями 5 та 10 цього Закону можуть обрати право, що застосовується до договору, крім випадків, коли вибір права прямо заборонено законами України.	Стаття ***. Вибір права за згодою сторін договору 1. Сторони договору згідно зі статтею 2 цієї Книги можуть обрати право, що застосовується до договору, крім випадків, коли вибір права прямо заборонено законами України.
Стаття 44. Право, що застосовується до договору за відсутності згоди сторін про вибір права 1. У разі відсутності згоди сторін договору про вибір права, що підлягає застосуванню до цього договору, застосовується право відповідно до частин другої і третьої статті 32 цього Закону, при цьому стороною, що повинна здійснити виконання, яке має вирішальне значення для змісту договору, є:	Стаття ***. Право, що застосовується до договору за відсутності згоди сторін про вибір права 1. У разі відсутності згоди сторін договору про вибір права, що підлягає застосуванню до цього договору, застосовується право відповідно до частин другої - четвертої цієї статті Книги. 2. Для цілей застосування цієї статті Книги стороною, що повинна здійснити виконання, яке має вирішальне значення для змісту договору, є:

Чинна редакція	Редакція з урахуванням запропонованих змін
1) продавець - за договором купівлі-продажу; 2) дарувальник - за договором дарування; 3) одержувач ренти - за договором ренти; 4) відчужувач - за договором довічного утримання (догляду); 5) наймодавець - за договорами найму (оренди); 6) позикодавець - за договором позички; 7) підрядник - за договором підряду; 8) виконавець - за договорами про надання послуг; 9) перевізник - за договором перевезення; 10) експедитор - за договором транспортного експедирування; 11) зберігач - за договором зберігання; 12) страховик - за договором страхування; 13) повірений - за договором доручення; 14) комісіонер - за договором комісії; 15) управитель - за договором управління майном; 16) позикодавець - за договором позики;	1) продавець - за договором купівлі-продажу; 2) дарувальник - за договором дарування; 3) одержувач ренти - за договором ренти; 4) відчужувач - за договором довічного утримання (догляду); 5) наймодавець - за договорами найму (оренди); 6) позикодавець - за договором позички; 7) підрядник - за договором підряду; 8) виконавець - за договорами про надання послуг; 9) перевізник - за договором перевезення; 10) експедитор - за договором транспортного експедирування; 11) зберігач - за договором зберігання; 12) страховик - за договором страхування; 13) повірений - за договором доручення; 14) комісіонер - за договором комісії; 15) управитель - за договором управління майном; 16) позикодавець - за договором позики;

Чинна редакція	Редакція з урахуванням запропонованих змін
17) кредитодавець - за кредитним договором; 18) банк - за договором банківського вкладу (депозиту), за договором банківського рахунку; 19) фактор - за договором факторингу; 20) ліцензіар - за ліцензійним договором; 21) правоволоділець - за договором комерційної концесії; 22) заставодавець - за договором застави; 23) поручитель - за договором поруки. 2. Однак правом, з яким договір найбільш тісно пов'язаний, вважається: 1) щодо договору про нерухоме майно - право держави, у якій це майно знаходиться, а якщо таке майно підлягає реєстрації, - право держави, де здійснена реєстрація; 2) щодо договорів про спільну діяльність або виконання робіт - право держави, у якій провадиться така діяльність або створюються передбачені договором результати; 3) щодо договору, укладеного на аукціоні, за конкурсом або на організованому ринку, - право держави, у якій проводяться аукціон, конкурс або зареєстрований оператор організованого ринку капіталу;	17) кредитодавець - за кредитним договором; 18) банк - за договором банківського вкладу (депозиту) та за договором банківського рахунку; 19) фактор - за договором факторингу; 20) правоволоділець - за договором комерційної концесії; 21) заставодавець - за договором застави; 22) поручитель - за договором поруки. 3. Незважаючи на положення частини другої цієї статті та з урахуванням інших положень цієї Книги, правом, з яким договір більш тісно пов'язаний, вважається: 1) щодо договору про нерухоме майно – право країни, у якій це майно знаходиться, а якщо таке майно підлягає реєстрації, – право країни, де здійснена реєстрація; 2) щодо договорів про спільну діяльність або виконання робіт – право країни, у якій провадиться така діяльність або створюються передбачені договором результати; 3) щодо договору, укладеного на аукціоні, за конкурсом або на організованому ринку, – право країни, у якій проводяться аукціон, конкурс або зареєстрований оператор організованого ринку капіталу;

Чинна редакція	Редакція з урахуванням запропонованих змін
4) щодо договорів про обслуговування рахунка у цінних паперах - право держави місцезнаходження відповідного професійного учасника ринків капіталу - депозитарної установи або особи, яка провадить аналогічну діяльність.	4) щодо договорів про обслуговування рахунка у цінних паперах – право країни місцезнаходження відповідного професійного учасника ринків капіталу – депозитарної установи або іншої особи, що провадить депозитарну діяльність, у якій було відкрито відповідний рахунок; 5) щодо договорів, укладених на позабіржових торговельно-інформаційних системах або в рамках будь-якої багатосторонньої системи, яка забезпечує укладення договорів між покупцями та продавцями відносно фінансових інструментів – право країни, яке регулює діяльність відповідної системи; 6) щодо договорів відносно віртуальних активів, укладених за участю постачальника послуг, пов'язаних з оборотом віртуальних активів – право країни відповідного постачальника послуг, а щодо договорів відносно віртуальних активів, укладених в рамках торговельної платформи для віртуальних активів – право країни, визначене правилами відповідної платформи. 4. У випадку, якщо неможливо визначити сторону, що повинна здійснити виконання, яке має вирішальне значення для змісту договору, до договору застосовується право країни, з якою він має більш тісний зв'язок.
Стаття 45. Право, що застосовується до договору споживання 1. До договорів споживання належать договори щодо придбання товарів та одержання послуг особою (споживачем) не для цілей підприємницької діяльності. 2. Вибір права сторонами договорів споживання не може обмежити захист прав споживача, який надається йому імперативними нормами права держави, у якій є його місце	Стаття ***. Право, що застосовується до договорів споживання 1. До договорів споживання належать договори щодо придбання товарів та одержання послуг фізичною особою (споживачем) не для цілей підприємницької діяльності. 2. Сторони договору споживання можуть здійснити вибір права відповідно до статті 2 цієї Книги. При цьому вибір права сторонами такого договору не може позбавляти споживача захисту його прав та

Чинна редакція	Редакція з урахуванням запропонованих змін
проживання, перебування або місцезнаходження, якщо: 1) укладенню договору передувала оферта або реклама в цій державі та споживач здійснив усе необхідне для укладення договору в цій державі; або 2) замовлення від споживача було прийняте в цій державі; або 3) споживач з ініціативи іншої сторони здійснив подорож за кордон з метою укладення договору щодо придбання товарів. 3. У разі відсутності вибору права сторонами щодо договору споживання, у тому числі щодо його форми, застосовується право держави, у якій споживач має місце проживання або місцезнаходження. 4. Положення частин другої і третьої цієї статті не застосовуються до договорів перевезення, надання послуг, якщо місцем укладення та виконання таких договорів є держава, інша ніж держава місця проживання або місцезнаходження споживача (крім договору у сфері туризму, який передбачає комбіноване перевезення та розміщення).	інтересів, який надається йому імперативними нормами права країни його місця проживання чи перебування, якщо: 1) укладенню договору передувала оферта або реклама в цій країні та споживач здійснив усе необхідне для укладення договору в цій країні; або 2) замовлення від споживача було прийняте у цій країні; або 3) споживач з ініціативи іншої сторони здійснив подорож за кордон з метою укладення договору щодо придбання товарів. 3. У разі відсутності вибору права сторонами щодо укладеного договору споживання, в тому числі щодо його форми, застосовується право країни, в якій споживач має звичайне місце проживання або перебування. 4. Положення частин другої і третьої цієї статті не застосовуються до договорів перевезення, надання послуг, якщо відповідна послуга може бути надана виключно в країні, іншій ніж країна місця проживання або перебування споживача (крім договору у сфері туризму, який передбачає комбіноване перевезення та розміщення).
<i>Відсутня</i>	Стаття ***. Право, що застосовується до договорів перевезення вантажів і пасажирів 1. Якщо сторони не обрали право, яке застосовується до договору перевезення вантажів відповідно до статті 2 цієї Книги, таким правом вважається право країни звичайного місця знаходження перевізника, за умови, що місце приймання вантажу, місце його

Чинна редакція	Редакція з урахуванням запропонованих змін
	доставки або звичайне місце перебування відправника також розташовані в цій країні. В іншому випадку застосовується право країни, в якій знаходиться погоджене сторонами місце доставки вантажу. 2. Якщо сторони не обрали право, яке застосовується до договору перевезення пасажирів відповідно до статті 2 цієї Книги, таким правом вважається право країни звичайного місця проживання пасажирів, за умови, що місце відправлення або місце призначення також розташовані в цій країні. В іншому випадку застосовується право країни звичайного місця знаходження перевізника. 3. Сторони можуть обрати як право, що застосовується до договору перевезення пасажирів відповідно до статті 2 цієї Книги, лише право країни, в якій пасажир або перевізник має звичайне місце проживання чи перебування, або в якій розташоване місце відправлення чи місце призначення. 4. Якщо з усіх обставин справи впливає, що договір, за відсутності вибору права, має більш тісний зв'язок з іншою країною, ніж зазначено в частинах 1 або 2 цієї статті, застосовується право цієї іншої країни.
Відсутня	Стаття ***. Право, що застосовується до договорів страхування 1. Якщо сторони не обрали право, яке застосовується до договору страхування відповідно до статті 2 цієї Книги, таким правом вважається право країни звичайного місця знаходження

Чинна редакція	Редакція з урахуванням запропонованих змін
	страховика. Якщо з усіх обставин випливає, що договір тісніше пов'язаний з іншою країною, застосовується право цієї іншої країни. 2. У договорах страхування життя сторони можуть здійснити вибір права лише на користь права країни, де страхувальник має громадянство або звичайне місце проживання, або права країни, де страховик має своє місцезнаходження. 3. Незалежно від вибору сторонами права, яке застосовується до договору страхування, застосуванню підлягають імперативні норми права цієї країни, яка встановлює вимогу щодо укладення договору страхування або визначає обов'язкові умови такого страхування.
Відсутня	Стаття ***. Право, що застосовується до договорів, які укладаються в рамках розміщення цінних паперів 1. У випадку розміщення емісійних цінних паперів застосовується право країни, де здійснюється таке розміщення. Право відповідної країни регулюватиме процедуру здійснення емісії цінних паперів, регуляторні вимоги щодо емітента та цінних паперів, які підлягають розміщенню, форму та порядок укладення та виконання договорів щодо таких цінних паперів. При цьому відносини між емітентом цінних паперів та інвесторами, які їх придбали, зокрема, порядок та спосіб реалізації прав, посвідчених такими цінними паперами, а також відповідальність емітента за порушення цих прав регулюються особистим законом емітента. 2. Для цілей застосування частини першої цієї статті Книги правом

Чинна редакція	Редакція з урахуванням запропонованих змін
	країни, де здійснюється розміщення цінних паперів шляхом їх публічної пропозиції на організованому ринку, вважатиметься право країни місцезнаходження оператора організованого ринку капіталів чи реєстрації позабіржової торговельно-інформаційної системи. У випадку розміщення цінних паперів шляхом їх приватної пропозиції правом країни, де здійснюється розміщення таких цінних паперів, є право країни місцезнаходження (місця перебування) інвестора, який здійснює придбання таких цінних паперів в процесі їх розміщення. 3. Захист прав інвестора при розміщенні цінних паперів здійснюється на вибір потерпілої особи відповідно до права країни, де здійснювалося розміщення, особистого права емітента цінних паперів або права країни місця проживання чи основного місця діяльності потерпілої особи.
Стаття 46. Право, що застосовується до договорів щодо юридичної особи з іноземною участю 1. До засновницького договору, що є установчим документом юридичної особи з іноземною участю, застосовується право держави, у якій буде створена юридична особа. 2. Сторони договору, за яким учасники (засновники, акціонери, члени) юридичної особи з іноземною участю зобов'язуються реалізовувати свої права та повноваження щодо такої юридичної особи певним чином або утримуватися від їх реалізації (корпоративний договір), можуть обрати право, що застосовується до такого корпоративного договору.	Стаття ***. Право, що застосовується до засновницьких та корпоративних договорів 1. До засновницького договору, що є установчим документом юридичної особи з іноземною участю, застосовується право країни, у якій буде створена юридична особа. 2. Сторони договору, за яким учасники юридичної особи з іноземною участю зобов'язуються реалізовувати свої права та повноваження щодо такої юридичної особи певним чином або утримуватися від їх реалізації (корпоративний договір), можуть обрати право, що застосовується до такого корпоративного договору, в тому числі можуть обрати інший правопорядок, ніж особистий закон такої юридичної особи з іноземною участю.
<i>Відсутня</i>	Стаття ***. Право, що застосовується до договорів щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності 1. До договорів щодо розпорядження майновими правами

Чинна редакція	Редакція з урахуванням запропонованих змін
	інтелектуальної власності застосовується право країни, у якій сторона, що здійснює передачу права інтелектуальної власності чи створення об'єкта права інтелектуальної власності, має своє звичайне місце проживання або місцезнаходження. 2. Права інтелектуальної власності на об'єкт, створений у зв'язку з виконанням трудового договору між працівником та юридичною або фізичною особою, де або у якої працює працівник, регулюються правом, що застосовується до відповідного трудового договору.
<i>Відсутня</i>	Стаття ***. Право, що застосовується до відступлення права вимоги 1. До договору, на підставі якого здійснюється відступлення права вимоги, застосовується право, обране первісним кредитором та новим кредитором. У разі відсутності вибору сторонами договору права, що підлягає застосуванню до цього договору, застосовується право країни місцезнаходження первісного кредитора. 2. При відступленні права вимоги допустимість такого відступлення, відносини між новим кредитором та боржником, умови, за яких новий кредитор може висувати набуту ним вимогу до боржника, питання щодо належного виконання зобов'язання боржником визначаються правом, що підлягає застосуванню до вимоги, відступлення якої здійснюється. 3. Правові наслідки відступлення права вимоги щодо третіх осіб та пріоритетність прав нового кредитора щодо відступленого права вимоги відносно прав третіх осіб визначаються правом країни, у якій первісний кредитор мав своє місце проживання або місцезнаходження в момент здійснення відповідного відступлення права вимоги.
<i>Відсутня</i>	Стаття ***. Право, що застосовується до неттінгу

Чинна редакція	Редакція з урахуванням запропонованих змін
	1. У випадку припинення зобов'язань шляхом нетінгу застосовується право країни, що регулює правочин, у якому містяться зобов'язання, що припиняються шляхом застосування нетінгу. Якщо нетінг застосовується до зобов'язань, які містяться у правочинах, укладених на організованому ринку, то застосовується право країни місцезнаходження оператора організованого ринку капіталів чи реєстрації позабіржової торговельно-інформаційної системи. 2. У випадку проведення ліквідаційного нетінгу щодо зобов'язань юридичних осіб, щодо яких відкрито провадження у справі про банкрутство, можливість та порядок проведення ліквідаційного нетінгу в цьому випадку визначається правом країни місця здійснення провадження у справі про банкрутство.
Відсутня	Стаття ***. Право, що застосовується до грошових зобов'язань за договором 1. Грошові зобов'язання за договором визначаються правом, що застосовується до відповідного договору. 2. Якщо грошові зобов'язання за договором регулюються правом, яке передбачає валютні обмеження, такі обмеження підлягають застосуванню. 3. Незалежно від того, яке право застосовується до грошового зобов'язання за договором, право країни місця виконання грошового зобов'язання застосовується для визначення правомірності та особливостей виконання грошового зобов'язання.
Стаття 47. Сфера дії права, що застосовується до договору	Стаття ***. Сфера дії права, що застосовується до договору

Чинна редакція	Редакція з урахуванням запропонованих змін
1. Право, що застосовується до договору згідно з положеннями цього розділу, охоплює: 1) дійсність договору; 2) тлумачення договору; 3) права та обов'язки сторін; 4) виконання договору; 5) наслідки невиконання або неналежного виконання договору; 6) припинення договору; 7) наслідки недійсності договору; 8) відступлення права вимоги та переведення боргу згідно з договором. 2. Якщо при визначенні способів та порядку виконання договору, а також заходів, які мають бути вжиті в разі невиконання або неналежного виконання договору, неможливе застосування права, зазначеного в частині першій цієї статті, може бути застосоване право держави, у якій здійснюється виконання договору. 3. Право, що застосовується до форми договору, визначається	1. Право, що застосовується до договору згідно з положеннями цієї Книги, охоплює: 1) укладення, зміну та розірвання договору; 2) дійсність договору; 2) тлумачення договору; 3) права та обов'язки сторін за договором; 4) виконання договору; 5) наслідки невиконання або неналежного виконання договору; 6) припинення договірних зобов'язань, в тому числі зарахуванням зустрічних вимог; 7) наслідки недійсності договору; 8) відступлення права вимоги, з урахуванням положення статті 55 вище; 9) переведення боргу згідно з договором. 2. Якщо при визначенні способів та порядку виконання договору, а також заходів, які мають бути вжиті в разі невиконання або неналежного виконання договору, неможливе застосування права, зазначеного в частині першій цієї статті, може бути застосоване право країни, у якій здійснюється виконання договору. 3. Право, що застосовується до форми договору, визначається

Чинна редакція	Редакція з урахуванням запропонованих змін
відповідно до статті 31 цього Закону.	відповідно до статті 29 цієї Книги.
Розділ VII. КОЛІЗІЙНІ НОРМИ ЩОДО НЕДОГОВІРНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ	ГЛАВА 118. КОЛІЗІЙНІ НОРМИ ЩОДО НЕДОГОВІРНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ
Стаття 48. Право, що застосовується до недоговірних зобов'язань 1. До зобов'язань, що виникають з дії однієї сторони, з урахуванням положень статей 49-51 цього Закону, застосовується право держави, у якій мала місце така дія.	<i>Виключена</i>
<i>Відсутня</i>	Стаття ***. Право, що застосовується до зобов'язань, які виникають внаслідок вчинення дій в майнових інтересах іншої особи без її доручення 1. До зобов'язання, яке виникає внаслідок вчинення дій в майнових інтересах іншої особи без її доручення, якщо таке зобов'язання стосується існуючих відносин між сторонами, що виникли із договору чи зобов'язань із відшкодування шкоди, застосовується право, яке регулює відповідні відносини між цими сторонами. До будь-яких інших зобов'язань, які виникли внаслідок вчинення дій в майнових інтересах іншої особи без її доручення, застосовується право країни, де були вчинені відповідні дії.
Стаття 49. Право, що застосовується до зобов'язань про відшкодування шкоди 1. Права та обов'язки за зобов'язаннями, що виникають внаслідок завдання шкоди, визначаються правом держави, у якій мала місце дія або інша обставина, що стала підставою для вимоги про відшкодування шкоди. 2. Права та обов'язки за зобов'язаннями, що виникають внаслідок завдання шкоди за кордоном, якщо сторони мають місце проживання або місцезнаходження в одній державі, визначаються правом цієї держави.	Стаття ***. Право, що застосовується до зобов'язань про відшкодування шкоди 1. Права та обов'язки за зобов'язаннями, що виникають внаслідок завдання шкоди, визначаються правом країни, у якій настає шкода, незалежно від того, в якій країні відбувся юридичний факт, наслідком якого стало завдання шкоди. 2. Права та обов'язки за зобов'язаннями, що виникають внаслідок завдання шкоди за кордоном, якщо сторони на момент настання шкоди мають звичайне місце проживання або місцезнаходження в одній країні, визначаються правом цієї країни.

Чинна редакція	Редакція з урахуванням запропонованих змін
3. Право іноземної держави не застосовується в Україні, якщо дія чи інша обставина, що стала підставою для вимоги про відшкодування шкоди, за законодавством України не є протиправною. 4. Сторони зобов'язання, що виникло внаслідок завдання шкоди, у будь-який час після його виникнення можуть обрати право держави суду.	3. Сторона, що постраждала внаслідок завдання шкоди, може у будь-який час після виникнення зобов'язання обрати право країни суду. 4. Якщо шкоду було завдано декільком особам, право країни, що підлягає застосуванню, визначається окремо для кожної особи. Якщо шкоду було завдано спільними діями декількох осіб, право країни, що підлягає застосуванню, визначається окремо для кожної такої особи.
Відсутня	Стаття ***. Право, що застосовується до зобов'язань внаслідок завдання шкоди навколишньому середовищу 1. Правом, що застосовується до недоговірною зобов'язання, яке виникає внаслідок завдання шкоди навколишньому середовищу або зумовленої такою подією шкоди особам чи майну, є право, визначене у статті 60, якщо особа, яка вимагає відшкодування шкоди, не вибере право країни, де мала місце дія, що обумовила завдання шкоди.
Відсутня	Стаття ***. Право, що застосовується до зобов'язань внаслідок завдання шкоди засобами масової інформації 1. До недоговірною зобов'язання, яке виникає внаслідок завдання шкоди особі, спричиненої за допомогою засобів масової інформації, в тому числі у мережі Інтернет, включаючи шкоду, завдану внаслідок розповсюдження недостовірної інформації про особу, що ганьблять її честь, гідність та ділову репутацію, поширення інформації про особисте життя фізичної особи без її згоди, застосовується на вибір потерпілої особи: 1) особистий закон особи, якій була завдана така шкода;

Чинна редакція	Редакція з урахуванням запропонованих змін
	2) право країни, в якій знаходиться місце проживання або місцезнаходження особи, що є засновником (власником) відповідних засобів масової інформації; 3) право країни місця реєстрації відповідних засобів масової інформації.
Відсутня	Стаття ***. Право, що застосовується до зобов'язань внаслідок завдання шкоди у зв'язку з неправомірним використанням персональних даних 1. До зобов'язань внаслідок завдання шкоди у зв'язку з неправомірним збиранням, використанням, обробкою та поширенням персональних даних без згоди суб'єкта персональних даних застосовується на вибір потерпілої особи: 1) особистий закон потерпілої особи; 2) право країни, в якій знаходиться місце проживання або місцезнаходження особи, яка вчинила неправомірне збирання, використання, обробку чи поширення персональних даних.
Стаття 50. Право, що застосовується до відшкодування шкоди, завданої внаслідок недоліків товарів, робіт (послуг) 1. До вимоги про відшкодування шкоди на вибір потерпілого застосовується: 1) право держави, у якій знаходиться місце проживання, місцезнаходження або основне місце діяльності потерпілого; 2) право держави, у якій знаходиться місце проживання або місцезнаходження виготовлювача товару або виконавця роботи	Стаття ***. Право, що застосовується до відшкодування шкоди, завданої внаслідок недоліків товарів, робіт, послуг 1. До вимоги про відшкодування шкоди, завданої внаслідок недоліків товарів, робіт, послуг, на вибір потерпілого застосовується: 1) право країни, в якій знаходиться місце проживання, місцезнаходження або основне місце діяльності потерпілого; 2) право країни, в якій знаходиться місце проживання або місцезнаходження виробника товару або особи, яка виконала роботу

Чинна редакція	Редакція з урахуванням запропонованих змін
(послуги); 3) право держави, в якій потерпілий придбав товар або в якій для нього була виконана робота (надана послуга).	чи надала послугу; 3) право країни, в якій потерпілий придбав товар або в якій для нього була виконана робота чи надана послуга.
Стаття 51. Право, що застосовується до набуття, збереження майна без достатньої правової підстави 1. До зобов'язань, що виникли внаслідок набуття, збереження майна без достатніх правових підстав, застосовується право держави, у якій такі дії мали місце. Сторони зобов'язання у будь-який час після його виникнення можуть домовитися про застосування до нього права держави суду.	Стаття ***. Право, що застосовується до набуття, збереження майна без достатньої правової підстави 1. До зобов'язань, що виникли внаслідок набуття, збереження майна без достатніх правових підстав (безпідставне збагачення), застосовується право країни, у якій такі дії мали місце. Сторони зобов'язання у будь-який час після його виникнення можуть домовитися про застосування до нього права країни суду. 2. Якщо безпідставне збагачення виникає внаслідок зникнення підстави, за якою набуто або збережено майно, право, що підлягає застосуванню, визначається за правом країни, якому була підпорядкована ця підстава. У випадку якщо право, яке підлягає застосуванню, не може бути визначене на підставі попереднього абзацу цієї частини даної статті, і при цьому сторони мають своє місце проживання чи перебування в одній і тій самій країні у момент, коли виник юридичний факт, що спричинив виникнення безпідставного збагачення, то правом, яке підлягає застосуванню, є право цієї країни. В іншому випадку правом, яке підлягає застосуванню, є право країни, де відбулося безпідставне збагачення.
<i>Відсутня</i>	Стаття ***. Право, що застосовується до зобов'язань, які виникають внаслідок недобросовісної конкуренції 1. До зобов'язання, яке виникає внаслідок недобросовісної конкуренції, застосовується право країни, на території якої були

Чинна редакція	Редакція з урахуванням запропонованих змін
	порушені чи можуть порушуватися конкурентні відносини чи колективні інтереси споживачів. 2. Якщо внаслідок недобросовісної конкуренції порушуються конкурентні відносини на ринку, який охоплює більш ніж одну країну, то особа, яка звертається до суду з вимогою про відшкодування заподіяної шкоди, може обрати для застосування право країни суду, за умови що ринок даної країни також належить до числа ринків, які постраждали внаслідок такого обмеження конкуренції.
<i>Відсутня</i>	Стаття ***. Право, що застосовується до зобов'язань, які виникають із недобросовісного ведення переговорів 1. До зобов'язань, які виникають із недобросовісного ведення переговорів, застосовується право, яке регулює відповідний договір, який був укладений в результаті таких переговорів, або право, яке регулювало б договір, якби його було фактично укладено. При цьому суд на власний розсуд вправі застосувати право країни місця настання шкоди або право країни місця спільного проживання сторін відповідного договору.
<i>Відсутня</i>	Стаття ***. Сфера дії права, що застосовується до недоговірних зобов'язань 1. Право, що застосовується до недоговірних зобов'язань згідно з положеннями цієї Книги, охоплює: 1) умови та обсяг відповідальності, включаючи визначення осіб, які можуть бути притягнені до відповідальності за вчинені ними дії; 2) підстави звільнення від відповідальності, обмеження відповідальності та її розподіл;

Чинна редакція	Редакція з урахуванням запропонованих змін
	3) наявність, характер та оцінку шкоди та компенсації, що вимагається; 4) засоби забезпечення, які можуть бути застосовані судом для запобігання, припинення або відшкодування шкоди; 5) допустимість передачі права на відшкодування шкоди, в тому числі у порядку спадкування; 6) визначення кола осіб, які мають право на відшкодування заподіяної ним шкоди; 7) відповідальність за дії інших осіб; 8) порядок припинення недоговірних зобов'язань.
Розділ VIII. КОЛІЗІЙНІ НОРМИ ЩОДО ТРУДОВИХ ВІДНОСИН	ГЛАВА 119. КОЛІЗІЙНІ НОРМИ ЩОДО ТРУДОВИХ ВІДНОСИН
Стаття 52. Право, що застосовується до трудових відносин 1. До трудових відносин застосовується право держави, у якій виконується робота, якщо інше не передбачено законом або міжнародним договором України.	<i>Виключена</i>
<i>Відсутня</i>	Стаття ***. Право, що застосовується до трудового договору 1. Сторони трудового договору можуть у письмовій формі обрати право країни, що застосовується до трудового договору. Проте такий вибір не може погіршувати становище працівника порівняно з імперативними нормами права, яке підлягало б застосуванню за відсутності вибору права. 2. У разі відсутності вибору права сторонами трудового договору, якщо з усіх обставин не випливає, що трудові відносини мають

Чинна редакція	Редакція з урахуванням запропонованих змін
	більш тісний зв'язок із правом іншої країни, до трудових відносин застосовується: 1) право країни, у якій працівник звичайно виконує свою роботу за договором, навіть якщо він перебуває у відрядженні на певний строк для роботи за кордоном; 2) право країни, у якій знаходиться звичайне місце діяльності роботодавця, яким був найнятий працівник, якщо працівник переважно здійснює роботу більш ніж в одній країні або працює віддалено на постійній основі; 3) при здійсненні роботи на судні або в літаку право країни прапора або іншого розпізнавального знаку, під яким судно або літак курсує.
Стаття 53. Трудові відносини громадян України, які працюють за кордоном 1. Трудові відносини громадян України, які працюють за кордоном, регулюються правом України в разі, якщо: 1) громадяни України працюють у закордонних дипломатичних установах України; 2) громадяни України уклали з роботодавцями - фізичними або юридичними особами України трудові договори про виконання роботи за кордоном, у тому числі в їх відокремлених підрозділах, якщо це не суперечить законодавству держави, на території якої виконується робота; 3) це передбачено законом або міжнародним договором України.	Стаття ***. Трудові відносини громадян України, які працюють за кордоном 1. Трудові відносини громадян України, які працюють за кордоном, регулюються правом України в разі, якщо: 1) громадяни України працюють у закордонних дипломатичних установах України; 2) громадяни України уклали з роботодавцями - фізичними або юридичними особами України трудові договори про виконання роботи за кордоном, у тому числі в їх відокремлених підрозділах, якщо це не суперечить законодавству країни, на території якої виконується робота; 3) це передбачено законом або міжнародним договором України.
Стаття 54. Особливості регулювання трудових відносин іноземців та осіб без громадянства, які працюють в Україні	Стаття ***. Особливості регулювання трудових відносин іноземців та осіб без громадянства, які працюють в Україні

Чинна редакція	Редакція з урахуванням запропонованих змін
1. Трудові відносини іноземців та осіб без громадянства, які працюють в Україні, не регулюються правом України в разі, якщо: 1) іноземці та особи без громадянства працюють у складі дипломатичних представництв іноземних держав або представництв міжнародних організацій в Україні, якщо інше не передбачено міжнародним договором України; 2) іноземці та особи без громадянства за межами України уклали з іноземними роботодавцями - фізичними чи юридичними особами трудові договори про виконання роботи в Україні, якщо інше не передбачено договорами чи міжнародним договором України.	1. Трудові відносини іноземців та осіб без громадянства, які працюють в Україні, не регулюються правом України в разі, якщо: 1) іноземці та особи без громадянства працюють у складі дипломатичних представництв іноземних держав або представництв міжнародних організацій в Україні, якщо інше не передбачено міжнародним договором України; 2) іноземці та особи без громадянства за межами України уклали з іноземними роботодавцями - фізичними чи юридичними особами трудові договори про виконання роботи в Україні, якщо інше не передбачено договорами чи міжнародним договором України.
Розділ IX. КОЛІЗІЙНІ НОРМИ СІМЕЙНОГО ПРАВА	Глава 120. КОЛІЗІЙНІ НОРМИ СІМЕЙНОГО ПРАВА
Стаття 55. Право на шлюб 1. Право на шлюб визначається особистим законом кожної з осіб, які подали заяву про укладення шлюбу. У разі укладення шлюбу в Україні застосовуються вимоги Сімейного кодексу України щодо підстав недійсності шлюбу.	Стаття ***. Право на шлюб 1. Право на шлюб визначається особистим законом кожної з осіб, які подали заяву про укладення шлюбу. У разі укладення шлюбу в Україні застосовуються вимоги книги шостої Сімейне право цього кодексу щодо підстав недійсності шлюбу.
Стаття 56. Форма і порядок укладення шлюбу в Україні 1. Форма і порядок укладення шлюбу в Україні між громадянином України та іноземцем або особою без громадянства, а також між іноземцями або особами без громадянства визначаються правом України.	Стаття ***. Форма і порядок укладення шлюбу в Україні 1. Форма і порядок укладення шлюбу в Україні між громадянином України та іноземцем або особою без громадянства, а також між іноземцями або особами без громадянства визначаються правом України.
Стаття 57. Укладення шлюбу в консульській установі або дипломатичному представництві 1. Шлюб між громадянами України, якщо хоча б один з них	Стаття ***. Укладення шлюбу в консульській установі або дипломатичному представництві 1. Шлюб між громадянами України, якщо хоча б один з них

Чинна редакція	Редакція з урахуванням запропонованих змін
проживає за межами України, може укладатися в консульській установі або дипломатичному представництві України згідно з правом України. 2. Укладення шлюбу між іноземцями в консульській установі або дипломатичному представництві відповідних держав в Україні регулюється правом акредитууючої держави.	проживає за межами України, може укладатися в консульській установі або дипломатичному представництві України згідно з правом України. 2. Укладення шлюбу між іноземцями в консульській установі або дипломатичному представництві відповідних держав в Україні регулюється правом акредитууючої держави.
Стаття 58. Дійсність шлюбу, укладеного за межами України 1. Шлюб між громадянами України, шлюб між громадянином України та іноземцем, шлюб між громадянином України та особою без громадянства, що укладений за межами України відповідно до права іноземної держави, є дійсним в Україні за умови додержання щодо громадянина України вимог Сімейного кодексу України щодо підстав недійсності шлюбу. 2. Шлюб між іноземцями, шлюб між іноземцем та особою без громадянства, шлюб між особами без громадянства, що укладені відповідно до права іноземної держави, є дійсними в Україні.	Стаття ***. Дійсність шлюбу, укладеного за межами України 1. Шлюб між громадянами України, шлюб між громадянином України та іноземцем, шлюб між громадянином України та особою без громадянства, що укладений за межами України відповідно до права іноземної держави, є дійсним в Україні за умови додержання щодо громадянина України вимог Книги шостої “Сімейне право” цього Кодексу щодо підстав недійсності шлюбу. 2. Шлюб між іноземцями, шлюб між іноземцем та особою без громадянства, шлюб між особами без громадянства, що укладені відповідно до права іноземної держави, є дійсними в Україні.
Відсутня	Стаття ***. Існування між двома особами відносин проживання однією сім’єю без перебування в шлюбі 1. Існування між двома особами відносин проживання однією сім’єю без реєстрації шлюбу (фактичний союз) визначається спільним особистим законом цих осіб, а за його відсутності – правом держави, у якій ці особи мали останнє спільне місце проживання. Якщо відповідне право в цілому не визнає відносини проживання однією сім’єю без перебування в шлюбі, застосовується право України. 2. Якщо однією з сторін відносин проживання однією сім’єю без

Чинна редакція	Редакція з урахуванням запропонованих змін
	перебування в шлюбі є громадянин України, існування таких відносин визнається у разі, коли їх сторонами є жінка і чоловік, які не перебувають у шлюбі між собою або в будь-якому іншому шлюбі.
Відсутня	Стаття ***. Дійсність зареєстрованого партнерства 1. Зареєстроване партнерство між іноземцями, зареєстроване партнерство між іноземцем та особою без громадянства, зареєстроване партнерство між особами без громадянства, що зареєстровані відповідно до права іноземної держави, є дійсним в Україні.
Стаття 59. Шлюбний договір 1. Сторони шлюбного договору можуть обрати право, що застосовується до шлюбного договору, відповідно до частини першої статті 61 цього Закону.	Стаття ***. Шлюбний договір 1. Сторони шлюбного договору можуть обрати право, що застосовується до шлюбного договору, відповідно до частини першої статті 82 цієї Книги .
Стаття 60. Правові наслідки шлюбу 1. Правові наслідки шлюбу визначаються спільним особистим законом подружжя, а за його відсутності - правом держави, у якій подружжя мало останнє спільне місце проживання, за умови, що хоча б один з подружжя все ще має місце проживання у цій державі, а за відсутності такого - правом, з яким обидва з подружжя мають найбільш тісний зв'язок іншим чином. 2. Подружжя, яке не має спільного особистого закону, може обрати право, що буде застосовуватися до правових наслідків шлюбу, якщо подружжя не має спільного місця проживання або якщо особистий закон жодного з них не збігається з правом держави їхнього спільного місця проживання.	Стаття ***. Правові наслідки шлюбу 1. Правові наслідки шлюбу визначаються спільним особистим законом подружжя, а за його відсутності - правом держави, у якій подружжя мало останнє спільне місце проживання, за умови, що хоча б один з подружжя все ще має місце проживання у цій державі, а за відсутності такого - правом, з яким обидва з подружжя мають найбільш тісний зв'язок іншим чином, а за відсутності такого – правом держави суду. 2. Подружжя, яке не має спільного особистого закону, може обрати право, що буде застосовуватися до правових наслідків шлюбу, якщо подружжя не має спільного місця проживання або якщо особистий закон жодного з них не збігається з правом держави їхнього спільного місця проживання.

Чинна редакція	Редакція з урахуванням запропонованих змін
3. Вибір права згідно з частиною другою цієї статті обмежений лише правом особистого закону одного з подружжя без застосування частини другої статті 16 цього Закону. Угода про вибір права припиняється, якщо особистий закон подружжя стає спільним.	3. Вибір права згідно з частиною другою цієї статті обмежений лише правом особистого закону одного з подружжя без застосування частини другої статті 13 цієї книги. Угода про вибір права припиняється, якщо особистий закон подружжя стає спільним.
Відсутня	Стаття ***. Правові наслідки проживання однією сім'єю без перебування в шлюбі 1. Правові наслідки проживання однією сім'єю без перебування в шлюбі визначаються спільним особистим законом цих осіб, а за його відсутності – правом держави, у якій ці особи мали останнє спільне місце проживання. Якщо відповідне право в цілому не визнає відносини проживання однією сім'єю без перебування в шлюбі, застосовується право України.
Відсутня	Стаття ***. Правові наслідки зареєстрованого партнерства 1. Правові наслідки зареєстрованого партнерства визначаються правом держави, в якій таке партнерство було зареєстроване.
Стаття 61. Майнові відносини подружжя 1. Подружжя може обрати для регулювання майнових наслідків шлюбу право особистого закону одного з подружжя або право держави, у якій один з них має звичайне місце перебування, або, стосовно до нерухомого майна, право держави, у якій це майно знаходиться. 2. Право, вибране згідно з частиною першою цієї статті, припиняє застосовуватися або змінюється за згодою сторін у разі зміни особистого закону або звичайного місця перебування того з подружжя, до особистого закону або звичайного місця перебування якого було прив'язане обране право. Нове право застосовується до правових відносин з моменту укладення	Стаття ***. Застосовуване право щодо правового режиму майна подружжя 1. Право, яке підлягає застосуванню щодо правового режиму майна подружжя, регулює увесь обсяг майна подружжя, незалежно від його виду та місця знаходження (принцип єдності застосовуваного права). 2. Подружжя (майбутнє подружжя) може обрати для регулювання правового режиму їх майна право особистого закону одного з них або право держави, у якій один з них має звичайне місце перебування. 3. Будь-яка зміна застосовуваного права щодо правового режиму

Чинна редакція	Редакція з урахуванням запропонованих змін
шлюбу, якщо інше письмово не встановлено подружжям. 3. У разі відсутності вибору права подружжям майнові наслідки шлюбу визначаються правом, яке застосовується до правових наслідків шлюбу.	майна подружжя не повинна порушувати прав третіх осіб. 4. Право, вибране згідно з частиною другою цієї статті, припиняє застосовуватися або змінюється за згодою сторін у разі зміни особистого закону або звичайного місця перебування того з подружжя, до особистого закону або звичайного місця перебування якого було прив'язане обране право. Нове право застосовується до правових відносин з моменту укладення шлюбу, якщо інше письмово не встановлено подружжям. 5. У разі відсутності вибору права подружжям правовий режим їх майна визначається правом держави спільного особистого закону подружжя на час укладення шлюбу, а за його відсутності – правом держави першого спільного місця проживання подружжя після укладення шлюбу, а за його відсутності – правом, з яким обоє з подружжя мають найбільш тісний зв'язок. 6. У випадку множинного громадянства обох з подружжя при визначенні застосовуваного права, передбаченого частиною п'ятою цієї статті, право держави спільного особистого закону подружжя не застосовується.
Відсутня	Стаття ***. Майнові наслідки проживання однією сім'єю без перебування в шлюбі 1. Особи можуть обрати для регулювання майнових наслідків проживання однією сім'єю право особистого закону одного із них або право держави, у якій один із них має звичайне місце перебування, або, стосовно до нерухомого майна, право держави, у якій це майно знаходиться. 2. Право, вибране згідно з частиною першою цієї статті, припиняє застосовуватися або змінюється за згодою сторін у разі

Чинна редакція	Редакція з урахуванням запропонованих змін
	зміни особистого закону або звичайного місця перебування тієї з сторін, до особистого закону або звичайного місця перебування якого було прив'язане обране право. Нове право застосовується до правових відносин з моменту початку проживання однією сім'єю без перебування в шлюбі, якщо інше письмово не встановлене сторонами. 3. У разі відсутності вибору права сторонами майнові наслідки проживання однією сім'єю без перебування в шлюбі визначаються правом, яке застосовується до правових наслідків таких відносин.
Відсутня	Стаття ***. Майнові наслідки зареєстрованого партнерства 1. Партнери можуть обрати для регулювання майнових наслідків зареєстрованого партнерства право особистого закону одного із партнерів або право держави, у якій один із них має звичайне місце перебування, або право держави місця реєстрації партнерства, або, стосовно до нерухомого майна, право держави, у якій це майно знаходиться. 2. Право, вибране згідно з частиною першою цієї статті, припиняє застосовуватися або змінюється за згодою сторін у разі зміни особистого закону або звичайного місця перебування того з партнерів, до особистого закону або звичайного місця перебування якого було прив'язане обране право. Нове право застосовується до правових відносин з моменту реєстрації партнерства, якщо інше письмово не встановлено партнерами. 3. У разі відсутності вибору права партнерами майнові наслідки зареєстрованого партнерства визначаються правом, яке застосовується до правових наслідків зареєстрованого партнерства.

Чинна редакція	Редакція з урахуванням запропонованих змін
Стаття 62. Форма вибору права для правових наслідків шлюбу 1. Вибір права, передбачений частиною другою статті 60 та статтею 61 цього Закону, має бути здійснений у письмовій формі або явно впливати з умов шлюбного договору. Угода сторін про вибір права, що укладена в Україні, має бути нотаріально посвідчена.	Стаття ***. Форма вибору права для правових наслідків шлюбу 1. Вибір права, передбачений частиною другою статті 79 та статтею 82 цієї Книги, має бути здійснений у письмовій формі або явно впливати з умов шлюбного договору. Угода сторін про вибір права, що укладена в Україні, має бути нотаріально посвідчена.
Відсутня	Стаття ***. Форма вибору права для майнових наслідків проживання однією сім'єю без перебування в шлюбі 1. Вибір права, передбачений частиною першою статті 83 цієї Книги, має бути здійснений у письмовій формі. Угода сторін про вибір права, що укладена в Україні, має бути нотаріально посвідченою.
Відсутня	Стаття ***. Форма вибору права для майнових наслідків зареєстрованого партнерства 1. Вибір права, передбачений частиною першою статті 84 цієї Книги, має бути здійснений у письмовій формі. Угода сторін про вибір права, що укладена в Україні, має бути нотаріально посвідчена.
Стаття 63. Припинення шлюбу 1. Припинення шлюбу та правові наслідки припинення шлюбу визначаються правом, яке діє на цей час щодо правових наслідків шлюбу.	Стаття ***. Припинення шлюбу 1. Припинення шлюбу та правові наслідки припинення шлюбу визначаються правом, яке діє на цей час щодо правових наслідків шлюбу.
Відсутня	Стаття ***. Припинення проживання однією сім'єю без перебування в шлюбі 1. Припинення проживання однією сім'єю без перебування в шлюбі та правові наслідки такого припинення визначаються правом, яке діє на цей час щодо правових наслідків проживання

Чинна редакція	Редакція з урахуванням запропонованих змін
	однією сім'єю без перебування в шлюбі.
Відсутня	Стаття ***. Припинення зареєстрованого партнерства 1. Припинення зареєстрованого партнерства та правові наслідки припинення зареєстрованого партнерства визначаються правом, яке діє на цей час щодо правових наслідків зареєстрованого партнерства.
Стаття 64. Визнання шлюбу недійсним 1. Недійсність шлюбу, укладеного в Україні або за її межами, визначається правом, яке застосовувалося відповідно до статей 55 і 57 цього Закону.	Стаття ***. Визнання шлюбу недійсним 1. Недійсність шлюбу, укладеного в Україні або за її межами, визначається правом, яке застосовувалося відповідно до статей 72 і 74 цієї Книги.
Стаття 65. Встановлення та оскарження батьківства 1. Встановлення та оскарження батьківства визначається особистим законом дитини на момент її народження.	Стаття ***. Встановлення та оскарження батьківства 1. Встановлення та оскарження батьківства визначається особистим законом дитини на момент її народження.
Стаття 66. Права та обов'язки батьків і дітей 1. Права та обов'язки батьків і дітей, крім випадків, передбачених статтями 67, 67-1, 67-4 цього Закону, визначаються особистим законом дитини або правом, яке має тісний зв'язок із відповідними відносинами і якщо воно є більш сприятливим для дитини.	Стаття ***. Права та обов'язки батьків і дітей 1. Права та обов'язки батьків і дітей, крім випадків, передбачених статтями 94, 95, 98 цієї Книги, визначаються особистим законом дитини або правом, яке має тісний зв'язок із відповідними відносинами і якщо воно є більш сприятливим для дитини.
Стаття 67. Загальні положення про право, що застосовується до зобов'язань щодо утримання 1. Зобов'язання щодо утримання, що виникають із сімейних відносин, регулюються правом держави, у якій має місце проживання особа, яка має право на утримання. 2. Сторони зобов'язання щодо утримання можуть обрати право, що застосовується до зобов'язання щодо утримання, відповідно	Стаття ***. Загальні положення про право, що застосовується до зобов'язань щодо утримання 1. Зобов'язання щодо утримання, що виникають із сімейних відносин, регулюються правом держави, у якій має місце проживання особа, яка має право на утримання. 2. Сторони зобов'язання щодо утримання можуть обрати право, що застосовується до зобов'язання щодо утримання, відповідно до

Чинна редакція	Редакція з урахуванням запропонованих змін
до правил, визначених статтею 67-4 цього Закону.	правил, визначених статтею 98 цієї Книги .
Стаття 67¹. Зобов'язання щодо утримання між батьками і дітьми 1. Якщо особа, яка має право на утримання, не може його одержати згідно з правом, визначеним відповідно до частини першої статті 67 цього Закону, зобов'язання щодо утримання між батьками і дітьми регулюються правом держави суду. 2. Якщо особа, яка має право на утримання, звернулася з вимогою про утримання до суду в державі, в якій особа, яка зобов'язана надати утримання, має місце проживання, зобов'язання щодо утримання між батьками і дітьми визначаються правом держави суду. Однак якщо одержати утримання відповідно до зазначеного права неможливо, застосовується право, передбачене частиною першою статті 67 цього Закону. 3. Якщо особа, яка має право на утримання, не може його одержати згідно з правом, визначеним відповідно до частин першої та другої цієї статті, зобов'язання щодо утримання між батьками і дітьми регулюються правом їхнього спільного особистого закону, якщо такий існує.	Стаття ***. Зобов'язання щодо утримання між батьками і дітьми 1. Якщо особа, яка має право на утримання, не може його одержати згідно з правом, визначеним відповідно до частини першої статті 94 цієї Книги, зобов'язання щодо утримання між батьками і дітьми регулюються правом держави суду. 2. Якщо особа, яка має право на утримання, звернулася з вимогою про утримання до суду в державі, в якій особа, яка зобов'язана надати утримання, має місце проживання, зобов'язання щодо утримання між батьками і дітьми визначаються правом держави суду. Однак якщо одержати утримання відповідно до зазначеного права неможливо, застосовується право, передбачене частиною першою статті 94 цієї Книги. 3. Якщо особа, яка має право на утримання, не може його одержати згідно з правом, визначеним відповідно до частин першої та другої цієї статті, зобов'язання щодо утримання між батьками і дітьми регулюються правом їхнього спільного особистого закону, якщо такий існує.
Стаття 67². Зобов'язання щодо утримання дітей іншими особами	Стаття ***. Зобов'язання щодо утримання дітей іншими особами
1. Право, що застосовується до зобов'язань щодо утримання малолітніх, неповнолітніх дітей дідом, бабою, вітчимом, мачухою, братом, сестрою, іншими особами, у сім'ї яких виховувалася дитина, визначається відповідно до статті 67-1 цього Закону.	1. Право, що застосовується до зобов'язань щодо утримання малолітніх, неповнолітніх дітей дідом, бабою, вітчимом, мачухою, братом, сестрою, іншими особами, у сім'ї яких виховувалася дитина, визначається відповідно до статті 95 цієї Книги.
Стаття 67³. Зобов'язання щодо утримання, які виникають у зв'язку з укладенням шлюбу, розірванням шлюбу, недійсністю шлюбу, проживанням однією сім'єю жінки та чоловіка без реєстрації шлюбу	Стаття ***. Зобов'язання щодо утримання, які виникають у зв'язку з укладенням шлюбу, розірванням шлюбу, недійсністю шлюбу, проживанням однією сім'єю жінки та чоловіка без реєстрації шлюбу

Чинна редакція	Редакція з урахуванням запропонованих змін
1. Зобов'язання щодо утримання, які виникають між подружжям, колишнім подружжям, особами, шлюб між якими є недійсним, жінкою і чоловіком, які проживають однією сім'єю без реєстрації шлюбу, регулюються правом держави останнього спільного місця проживання сторін зобов'язання або іншим правом, яке має більш тісний зв'язок зі шлюбом, якщо одна зі сторін зобов'язання заперечує проти застосування до зобов'язання права, визначеного відповідно до частини першої статті 67 цього Закону.	1. Зобов'язання щодо утримання, які виникають між подружжям, колишнім подружжям, особами, шлюб між якими є недійсним, жінкою і чоловіком, які проживають однією сім'єю без реєстрації шлюбу, регулюються правом держави останнього спільного місця проживання сторін зобов'язання або іншим правом, яке має більш тісний зв'язок зі шлюбом, якщо одна зі сторін зобов'язання заперечує проти застосування до зобов'язання права, визначеного відповідно до частини першої статті 94 цієї Книги.
Стаття 67⁴. Вибір права за згодою сторін зобов'язання щодо утримання 1. Зобов'язання щодо утримання, які виникають із сімейних відносин, можуть на вибір сторін зобов'язання регулюватися: 1) особистим законом однієї зі сторін зобов'язання на момент здійснення вибору права; 2) правом держави місця проживання однієї зі сторін зобов'язання на момент здійснення вибору права; 3) правом, що обрано сторонами зобов'язання або застосовується відповідно до закону для регулювання майнових відносин сторін зобов'язання; 4) правом, що обрано сторонами зобов'язання або застосовується відповідно до закону для регулювання припинення шлюбу або окремого проживання сторін зобов'язання; 5) правом держави суду, що обрано сторонами для цілей провадження у конкретній справі про зобов'язання щодо	Стаття ***. Вибір права за згодою сторін зобов'язання щодо утримання 1. Зобов'язання щодо утримання, які виникають із сімейних відносин, можуть на вибір сторін зобов'язання регулюватися: 1) особистим законом однієї зі сторін зобов'язання на момент здійснення вибору права; 2) правом держави місця проживання однієї зі сторін зобов'язання на момент здійснення вибору права; 3) правом, що обрано сторонами зобов'язання або застосовується відповідно до закону для регулювання майнових відносин сторін зобов'язання; 4) правом, що обрано сторонами зобов'язання або застосовується відповідно до закону для регулювання припинення шлюбу або окремого проживання сторін зобов'язання; 5) правом держави суду, що обрано сторонами для цілей провадження у конкретній справі про зобов'язання щодо утримання.

Чинна редакція	Редакція з урахуванням запропонованих змін
утримання. 2. Вибір права, передбачений частиною першою цієї статті, здійснюється шляхом укладення угоди в письмовій формі. Угода про вибір права, що укладається в Україні, підлягає нотаріальному посвідченню. Вибір права відповідно до пунктів 1-4 частини першої цієї статті не застосовується до зобов'язань щодо утримання малолітніх, неповнолітніх дітей, недієздатних осіб та осіб, цивільна дієздатність яких обмежена. Вибір права відповідно до пункту 5 частини першої цієї статті має бути здійснений сторонами зобов'язання до відкриття провадження у відповідній справі з урахуванням вимог статті 77 цього Закону. 3. Угода про вибір права, яка призводить до явно несправедливих або нерозумних наслідків для будь-якої із сторін, є нікчемною, крім випадків, коли на момент її укладення сторони повністю усвідомлювали значення, зміст і наслідки їхнього вибору.	2. Вибір права, передбачений частиною першою цієї статті, здійснюється шляхом укладення угоди в письмовій формі. Угода про вибір права, що укладається в Україні, підлягає нотаріальному посвідченню. Вибір права відповідно до пунктів 1-4 частини першої цієї статті не застосовується до зобов'язань щодо утримання малолітніх, неповнолітніх дітей, недієздатних осіб та осіб, цивільна дієздатність яких обмежена. Вибір права відповідно до пункту 5 частини першої цієї статті має бути здійснений сторонами зобов'язання до відкриття провадження у відповідній справі з урахуванням вимог статті 109 цієї Книги. 3. Угода про вибір права, яка призводить до явно несправедливих або нерозумних наслідків для будь-якої із сторін, є нікчемною, крім випадків, коли на момент її укладення сторони повністю усвідомлювали значення, зміст і наслідки їхнього вибору.
Стаття 68. Відмова від утримання, заперечення вимоги про утримання 1. Право особи на відмову від утримання визначається правом держави місця проживання цієї особи. 2. Вимога особи про утримання (крім вимог про утримання батьками дітей та вимог про утримання, що виникають зі шлюбних відносин) може заперечуватися особою, яка зобов'язана надати утримання, на тій підставі, що обов'язку щодо утримання не існує ні згідно з правом місця проживання особи, яка	Стаття ***. Відмова від утримання, заперечення вимоги про утримання 1. Право особи на відмову від утримання визначається правом держави місця проживання цієї особи. 2. Вимога особи про утримання (крім вимог про утримання батьками дітей та вимог про утримання, що виникають зі шлюбних відносин) може заперечуватися особою, яка зобов'язана надати утримання, на тій підставі, що обов'язку щодо утримання не існує ні згідно з правом місця проживання особи, яка зобов'язана надати утримання,

Чинна редакція	Редакція з урахуванням запропонованих змін
зобов'язана надати утримання, ні згідно з правом їхнього спільного особистого закону, якщо таке право існує.	ні згідно з правом їхнього спільного особистого закону, якщо таке право існує.
Стаття 69. Усиновлення 1. Усиновлення та його скасування регулюються особистим законом дитини та особистим законом усиновлювача. Якщо усиновлювач - подружжя, яке не має спільного особистого закону, то застосовується право, що визначає правові наслідки шлюбу. 2. Здатність особи бути усиновлювачем визначається відповідно до її особистого закону. 3. Правові наслідки усиновлення або його припинення визначаються особистим законом усиновлювача. 4. Нагляд та облік дітей, усиновлених відповідно до положень цієї статті, здійснюються відповідно до особистого закону дитини.	Стаття ***. Усиновлення 1. Усиновлення та його скасування регулюються особистим законом дитини та особистим законом усиновлювача. Якщо усиновлювач - подружжя, яке не має спільного особистого закону, то застосовується право, що визначає правові наслідки шлюбу. 2. Здатність особи бути усиновлювачем визначається відповідно до її особистого закону. 3. Правові наслідки усиновлення або його припинення визначаються особистим законом усиновлювача. 4. Нагляд та облік дітей, усиновлених відповідно до положень цієї статті, здійснюються відповідно до особистого закону дитини.
Розділ X. КОЛІЗІЙНІ НОРМИ ЩОДО СПАДКУВАННЯ	Глава 110. КОЛІЗІЙНІ НОРМИ ЩОДО СПАДКУВАННЯ
Стаття 70. Спадкові відносини 1. З урахуванням положень статей 71, 72 цього Закону спадкові відносини регулюються правом держави, у якій спадкодавець мав останнє місце проживання, якщо спадкодавцем не обрано в заповіті право держави, громадянином якої він був.	Стаття ***. Спадкові відносини 1. З урахуванням положень статей 102, 103 цієї Книги спадкові відносини регулюються правом держави, у якій спадкодавець мав звичайне місце проживання в момент смерті, якщо спадкодавцем не обрано в право держави, громадянином якої він був у момент складення заповіту або смерті. Відповідний вибір права може бути здійснений у заповіті або в іншому документі стосовно розпорядження майном на випадок смерті, форма якого відповідає вимогам права, що застосовується до форми заповіту. 2. Якщо двоє чи більше осіб, спадкування за якими регулюється правом різних держав, померли за обставин, коли не відомо, в якій послідовності настала їхня смерть, і якщо право таких

Чинна редакція	Редакція з урахуванням запропонованих змін
	держав по-різному регулюють дану ситуацію або ж не регулюють її взагалі, жодна із померлих осіб не має прав на спадкування за іншою такою особою (особами). 3. Перехід у власність територіальної громади відумерлої спадщини, що розташована на території України, регулюється правом України.
Стаття 71. Спадкування нерухомого майна і майна, що підлягає державній реєстрації 1. Спадкування нерухомого майна регулюється правом держави, на території якої знаходиться це майно, а майна, яке підлягає державній реєстрації в Україні, - правом України.	Стаття ***. Спадкування нерухомого майна і майна, що підлягає державній реєстрації 1. Спадкування нерухомого майна регулюється правом держави, на території якої знаходиться це майно, а майна, яке підлягає державній реєстрації в Україні, - правом України.
Стаття 72. Здатність осіб на складання і скасування заповіту. Форма заповіту і акта його скасування 1. Здатність особи на складання і скасування заповіту, а також форма заповіту і акта його скасування визначаються правом держави, у якій спадкодавець мав постійне місце проживання в момент складання акта або в момент смерті. Заповіт або акт його скасування не можуть бути визнані недійсними внаслідок недодержання форми, якщо остання відповідає вимогам права місця складання заповіту або права громадянства, або права звичайного місця перебування спадкодавця у момент складання акта чи в момент смерті, а також права держави, у якій знаходиться нерухоме майно.	Стаття ***. Здатність осіб на складання і скасування заповіту. Форма заповіту і акта його скасування 1. Здатність особи на складання і скасування заповіту, а також форма заповіту і акта його скасування визначаються правом держави, у якій спадкодавець мав постійне місце проживання в момент складання акта або в момент смерті. Заповіт або акт його скасування не можуть бути визнані недійсними внаслідок недодержання форми, якщо остання відповідає вимогам права місця складання заповіту або права громадянства, або права звичайного місця перебування спадкодавця у момент складання акта чи в момент смерті, або права держави, у якій знаходиться нерухоме майно. 2. Заява про прийняття спадщини, заява про відмову від прийняття спадщини не можуть бути визнані недійсними внаслідок недодержання форми, якщо вони відповідають вимогам права держави, що застосовується до спадкових відносин, або права держави, у якій особі, яка вчиняє заяву, має звичайне місце проживання.
	Стаття ***. Сфера дії права, що застосовується до спадкових

Чинна редакція	Редакція з урахуванням запропонованих змін
	відносин 1. Право, що застосовується до спадкових відносин згідно з положеннями цієї Книги, охоплює: 1) підстави, час і місце відкриття спадщини; 2) визначення спадкоємців, їх часток та зобов'язань, що можуть бути накладені на них спадкодавцем, а також визначення інших прав на спадкування, включаючи право на спадкування іншого з подружжя; 3) право на спадкування; 4) позбавлення і усунення від права на спадкування; 5) передачу спадкоємцям прав і обов'язків, що входить до складу спадщини, включаючи умови і правові наслідки прийняття або відмови від прийняття спадщини; 6) права спадкоємців, виконавців заповіту, осіб, що управляють спадщиною, зокрема щодо продажу майна та задоволення вимог кредиторів; 7) відповідальність за зобов'язаннями в межах правонаступництва; 8) розпорядження частиною майна, обмеження на розпорядження майном після смерті, а також претензій, які близькі особи спадкоємця можуть мати до спадкоємців або щодо спадкового майна; 9) будь-які зобов'язання щодо врахування обставин, що мають юридичне значення, під час визначення часток спадкоємців; 10) питання розподілу, перерозподілу спадкового майна.
Розділ XI. ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВАХ ЗА УЧАСТЮ ІНОЗЕМНИХ ОСІБ	Глава 111. ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВАХ ЗА УЧАСТЮ ІНОЗЕМНИХ ОСІБ
Стаття 73. Участь у процесі іноземних осіб 1. Іноземці, особи без громадянства, іноземні юридичні особи, іноземні держави (їх органи та посадові особи) та міжнародні	Стаття ***. Участь у процесі іноземних осіб 1. Іноземці, особи без громадянства, іноземні юридичні особи, іноземні держави (їх органи та посадові особи) та міжнародні

Чинна редакція	Редакція з урахуванням запропонованих змін
організації (далі - іноземні особи) мають право звертатися до судів України для захисту своїх прав, свобод чи інтересів. 2. Міжнародними договорами України та законами України можуть бути встановлені особливості участі у процесі дипломатичних агентів, персоналу міжнародних організацій та інших осіб.	організації (далі - іноземні особи) мають відповідно до умов, встановлених законом, ті ж самі процесуальні права та обов'язки в судах України, що і громадяни України та українські юридичні особи для захисту своїх прав, свобод чи інтересів. 2. Міжнародними договорами України та законами України можуть бути встановлені особливості участі у процесі дипломатичних агентів, персоналу міжнародних організацій та інших осіб.
Стаття 74. Процесуальна правоздатність і дієздатність іноземних осіб в Україні 1. Процесуальна правоздатність і дієздатність іноземних осіб в Україні визначаються відповідно до права України. 2. На вимогу суду, який розглядає справу, іноземна юридична особа має представити оформлений з урахуванням статті 13 цього Закону документ, що є доказом правосуб'єктності юридичної особи (сертифікат реєстрації, витяг з торгового реєстру тощо).	Стаття ***. Процесуальна правоздатність і дієздатність іноземних осіб в Україні 1. Процесуальна правоздатність і дієздатність іноземних осіб в судах України визначається їх особистим законом, за правилами, встановленими цим кодексом. 2. На вимогу суду, який розглядає справу, іноземна юридична особа має представити оформлений з урахуванням статті 9 цієї Книги документ, що є доказом правосуб'єктності юридичної особи (сертифікат реєстрації, витяг з торгового реєстру тощо).
Розділ XII. ПІДСУДНІСТЬ ТА ВИКОНАННЯ ІНОЗЕМНИХ СУДОВИХ ДОРУЧЕНЬ	Глава 112. ПІДСУДНІСТЬ ТА ВИКОНАННЯ ІНОЗЕМНИХ СУДОВИХ ДОРУЧЕНЬ
Стаття 75. Загальні правила підсудності судам України справ з іноземним елементом 1. Підсудність судам України справ з іноземним елементом визначається на момент відкриття провадження у справі, незважаючи на те, що в ході провадження у справі підстави для такої підсудності відпали або змінилися. 2. Суд відмовляє у відкритті провадження у справі, якщо у суді чи іншому юрисдикційному органі іноземної держави є справа із	Стаття ***. Загальні правила підсудності судам України справ з іноземним елементом 1. Підсудність судам України справ з іноземним елементом визначається на момент відкриття провадження у справі, незважаючи на те, що в ході провадження у справі підстави для такої підсудності відпали або змінилися. Виключити

Чинна редакція	Редакція з урахуванням запропонованих змін
спору між тими самими сторонами, про той самий предмет і з тих самих підстав та про наявність таких підстав суду стало відомо до відкриття провадження у справі. 3. Суд залишає позов без розгляду, якщо після відкриття провадження у справі буде з'ясовано, що у суді чи іншому юрисдикційному органі іноземної держави є справа із спору між тими самими сторонами, про той самий предмет і з тих самих підстав.	2. Суд зупиняє провадження у справі, якщо після відкриття провадження у справі буде з'ясовано, що у суді чи іншому юрисдикційному органі іноземної держави є справа із спору між тими самими сторонами, про той самий предмет і з тих самих підстав, на той час, поки не буде остаточно встановлено юрисдикцію іноземного суду та визначено, що рішення іноземного суду може бути визнане та виконане на території України після набуття ним чинності в іноземній державі. Якщо суд України має виключну юрисдикцію щодо такого спору згідно зі ст. 110 цієї Книги, суд продовжує розгляд справи. Якщо іноземний суд визнає себе таким, що не має юрисдикції до цього спору або у виконанні рішення іноземного суду буде відмовлено в Україні, суд продовжить розгляд справи за заявою однієї зі сторін.
Відсутня	Стаття ***. Окремі справи щодо речових позовів 1. Суди України не вправі розглядати справи, якщо вони стосуються речових позовів стосовно нерухомого майна, яке знаходиться за межами території України.
Стаття 76. Підстави визначення підсудності справ судам України 1. Суди розглядають будь-які справи з іноземним елементом у таких випадках: 1) якщо сторони передбачили своєю угодою підсудність справи з іноземним елементом судам України, крім випадків,	Стаття ***. Підстави визначення підсудності справ судам України 1. Суди розглядають будь-які справи з іноземним елементом у таких випадках: 1) якщо сторони передбачили своєю угодою підсудність справи з іноземним елементом судам України;

Чинна редакція	Редакція з урахуванням запропонованих змін
передбачених у статті 77 цього Закону; 2) якщо на території України відповідач у справі має місце проживання або місцезнаходження, або рухоме чи нерухоме майно, на яке можна накласти стягнення, або знаходиться філія або представництво іноземної юридичної особи - відповідача; 3) у справах про відшкодування шкоди, якщо її було завдано на території України; 4) якщо у справі про сплату аліментів або про встановлення батьківства позивач має місце проживання в Україні; 5) якщо у справі про відшкодування шкоди позивач - фізична особа має місце проживання в Україні або юридична особа - відповідач – місцезнаходження в Україні; 6) якщо у справі про спадщину спадкодавець у момент смерті був громадянином України або мав в Україні останнє місце проживання; 7) дія або подія, що стала підставою для подання позову, мала місце на території України; 8) якщо у справі про визнання безвісно відсутнім або оголошення померлим особа мала останнє відоме місце проживання на території України;	2) якщо на території України відповідач або один із відповідачів у справі має місце проживання або місцезнаходження, або знаходиться рухоме чи нерухоме майно, щодо якого виник спір (є об'єктом правовідносин з іноземним елементом), або знаходиться філія або представництво іноземної юридичної особи - відповідача, – щодо спору, що виник у зв'язку з діяльністю такої філії або представництва на території України; 3) у справах про відшкодування шкоди, якщо подія, що призвела до завдання шкоди, сталась на території України; 4) якщо у справі про сплату аліментів або про встановлення батьківства відповідач має місце проживання в Україні; 5) якщо у справі про відшкодування шкоди позивач - фізична особа має місце проживання в Україні; 6) якщо у справі про спадщину спадкодавець мав в Україні останнє місце проживання або спадкове майно знаходиться на території України; 7) дія або подія, що стала підставою для подання позову, мала місце на території України; 8) якщо у справі про визнання безвісно відсутнім або оголошення померлим особа мала останнє відоме місце проживання на території України або була громадянином України незалежно від її останнього відомого місця проживання;

Чинна редакція	Редакція з урахуванням запропонованих змін
9) якщо справа окремого провадження стосується особистого статусу або дієздатності громадянина України; 10) якщо справа проти громадянина України, який за кордоном діє як дипломатичний агент або з інших підстав має імунітет від місцевої юрисдикції, відповідно до міжнародного договору не може бути порушена за кордоном; 11) якщо у справі про банкрутство боржник має місце основних інтересів або основної підприємницької діяльності на території України; Відсутнє Відсутнє Відсутнє Відсутнє 12) в інших випадках, визначених законом України та міжнародним договором України.	9) якщо справа окремого провадження стосується особистого статусу або дієздатності громадянина України; 10) якщо справа проти громадянина України, який за кордоном діє як дипломатичний агент або з інших підстав має імунітет від місцевої юрисдикції, відповідно до міжнародного договору не може бути порушена за кордоном; 11) якщо у справі про банкрутство боржник має місце основних інтересів або основної підприємницької діяльності на території України; 12) стосовно прийняття заходів забезпечення позову у справі, що розглядає іноземний суд, якщо рішення іноземного суду має бути визнане та виконане на території України; 13) у справах, пов'язаних з договірними відносинами, якщо місце виконання спірного зобов'язання відбулось або мало відбутися на території України; 14) у справах про визнання та виконання рішень іноземних судів та арбітражів; 15) у справах про повернення культурних цінностей, якщо ці цінності знаходяться на території України. 16) в інших випадках, визначених законом України та міжнародним договором України.
Стаття 77. Виключна підсудність 1. Підсудність судам України є виключною у таких справах з	Стаття ***. Виключна підсудність 1. Підсудність судам України є виключною у таких справах з

Чинна редакція	Редакція з урахуванням запропонованих змін
іноземним елементом: 1) якщо нерухоме майно, щодо якого виник спір, знаходиться на території України, крім справ, що стосуються укладення, зміни, розірвання та виконання договорів, укладених в рамках державно-приватного партнерства, зокрема концесійних договорів, згідно з якими нерухоме майно є об'єктом такого партнерства, зокрема об'єктом концесії, а спір не стосується виникнення, припинення та реєстрації речових прав на такий об'єкт; 2) якщо у справі, яка стосується правовідносин між дітьми та батьками, обидві сторони мають місце проживання в Україні; 3) якщо у справі про спадщину спадкодавець - громадянин України і мав в ній місце проживання; 4) якщо спір пов'язаний з оформленням права інтелектуальної власності, яке потребує реєстрації чи видачі свідоцтва (патенту) в Україні; 5) якщо спір пов'язаний з реєстрацією або ліквідацією на території України іноземних юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців; 6) якщо спір стосується дійсності записів у державному реєстрі, кадастрі України; 7) якщо у справах про банкрутство боржник був створений відповідно до законодавства України;	іноземним елементом: 1) якщо нерухоме майно, щодо якого виник спір, знаходиться на території України, крім справ, що стосуються укладення, зміни, розірвання та виконання договорів, укладених в рамках державно-приватного партнерства, зокрема концесійних договорів, згідно з якими нерухоме майно є об'єктом такого партнерства, зокрема об'єктом концесії, а спір не стосується виникнення, припинення та реєстрації речових прав на такий об'єкт; 2) якщо у справі, яка стосується правовідносин між дітьми та батьками, обидві сторони мають місце проживання в Україні; 3) якщо у справі про спадщину спадкодавець - громадянин України та спадкове майно або його значна частина знаходиться на території України; 4) якщо спір пов'язаний з оформленням права інтелектуальної власності, яке потребує реєстрації чи видачі свідоцтва (патенту) в Україні; 5) якщо спір пов'язаний з створенням та припиненням на території України юридичних осіб за участі іноземних осіб, фізичних осіб – підприємців, представництв та філій іноземних юридичних осіб; 6) якщо спір стосується дійсності записів у державних реєстрах, кадастрах України; 7) якщо у справах про банкрутство боржник був створений відповідно до законодавства України та має місце основних інтересів або основної підприємницької діяльності на території

Чинна редакція	Редакція з урахуванням запропонованих змін
8) якщо справа стосується випуску або знищення цінних паперів, оформлених в Україні; 9) справи, що стосуються усиновлення, яке було здійснено або здійснюється на території України; Відсутнє 10) в інших випадках, визначених законами України.	України; 8) якщо справа стосується випуску або знищення цінних паперів, оформлених в Україні; 9) справи, що стосуються усиновлення, яке було здійснено або здійснюється на території України; 10) справи, які стосується особистого статусу або дієздатності громадянина України; 11) в інших випадках, визначених законами та міжнародними договорами України.
Стаття 78. Компетенція інших органів України 1. Компетенція інших органів України щодо розгляду справ з іноземним елементом визначається законами України з урахуванням статей 75-77 цього Закону.	Стаття ***. Компетенція інших органів України 1. Компетенція інших органів України щодо розгляду справ з іноземним елементом визначається законами України з урахуванням статей 109-110 цієї Книги.
Стаття 79. Судовий імунітет 1. Пред'явлення позову до іноземної держави, залучення іноземної держави до участі у справі як відповідача або третьої особи, накладення арешту на майно, яке належить іноземній державі та знаходиться на території України, застосування щодо такого майна інших засобів забезпечення позову і звернення стягнення на таке майно можуть бути допущені лише за згодою компетентних органів відповідної держави, якщо інше не передбачено міжнародним договором України або законом України. 2. Акредитовані в Україні дипломатичні представники іноземних держав та інші особи, зазначені у відповідних законах України і	Виключити

Чинна редакція	Редакція з урахуванням запропонованих змін
міжнародних договорів України, підлягають юрисдикції судів України лише в межах, що визначаються принципами та нормами міжнародного права або міжнародними договорами України. 3. Міжнародні організації підлягають юрисдикції судів України у межах, визначених міжнародними договорами України або законами України. 4. У тих випадках, коли в порушення норм міжнародного права України, її майну або представникам в іноземній державі не забезпечується такий же судовий імунітет, який згідно з частинами першою та другою цієї статті забезпечується іноземним державам, їх майну та представникам в Україні, Кабінетом Міністрів України може бути вжито до цієї держави, її майна відповідних заходів, дозволених міжнародним правом, якщо тільки заходів дипломатичного характеру не достатньо для врегулювання наслідків зазначеного порушення норм міжнародного права.	
Стаття 80. Судові доручення 1. У разі якщо при розгляді справи з іноземним елементом у суду виникне необхідність у врученні документів або отриманні доказів, у проведенні окремих процесуальних дій за кордоном, суд може направити відповідне доручення компетентному органу іноземної держави в порядку, встановленому процесуальним законом України або міжнародним договором України. 2. Доручення судів України про вручення документів громадянам України, які постійно проживають за кордоном, або отримання від них доказів на території іноземної держави можуть бути виконані консульською посадовою особою України відповідно до міжнародних договорів України або в іншому порядку, що не	Стаття ***. Судові доручення 1. У разі якщо при розгляді справи з іноземним елементом у суду виникне необхідність у врученні судових документів або отриманні доказів, у проведенні окремих процесуальних дій за кордоном, суд може направити відповідне доручення компетентному органу іноземної держави в порядку, встановленому процесуальним законом України та міжнародним договором України. 2. Доручення судів України про вручення судових документів громадянам України, які постійно проживають або тимчасово перебувають за кордоном, або отримання від них доказів на території іноземної держави можуть бути виконані консульською посадовою особою України відповідно до міжнародних договорів

Чинна редакція	Редакція з урахуванням запропонованих змін
суперечить законодавству держави перебування.	України або в іншому порядку, що не суперечить законодавству держави перебування.
Відсутня	Стаття ***. Виконання іноземних судових доручень 1. Суди мають виконувати судові доручення, які передані їм компетентними органами іноземних держав в порядку, передбаченому міжнародним договором або процесуальним законом України. 2. Суди мають виконувати такі доручення з дотриманням процесуальних норм України. Суди можуть застосовувати іноземний процесуальний закон на прохання іноземного суду у випадках, якщо це не суперечить публічному порядку України та не підриває безпеку України. 3. Суди вправі відмовляти у виконанні таких доручень у випадках, встановлених міжнародним договором.
Розділ XIII. ВИЗНАННЯ ТА ВИКОНАННЯ РІШЕНЬ ІНОЗЕМНИХ СУДІВ	Глава 113. ВИЗНАННЯ ТА ВИКОНАННЯ РІШЕНЬ ІНОЗЕМНИХ СУДІВ
Стаття 81. Рішення іноземних судів, які можуть бути визнані та виконані в Україні 1. В Україні можуть бути визнані та виконані рішення іноземних судів у справах, що виникають з цивільних, трудових, сімейних та господарських правовідносин, вироки іноземних судів у кримінальних провадженнях у частині, що стосується відшкодування шкоди та заподіяних збитків, а також рішення іноземних арбітражів та інших органів іноземних держав, до компетенції яких належить розгляд цивільних і господарських справ, що набрали законної сили, крім випадків, передбачених частиною другою цієї статті.	Стаття ***. Рішення іноземних судів, які можуть бути визнані та виконані в Україні 1. В Україні можуть бути визнані та виконані рішення іноземних судів, у тому числі затверджені іноземним судом мирові угоди, у справах, що виникають з приватних правовідносин, вироки іноземних судів у кримінальних провадженнях у частині, що стосується відшкодування шкоди та заподіяних збитків, а також рішення іноземних арбітражів та інших органів іноземних держав, до компетенції яких належить розгляд цивільних і комерційних справ, що набрали законної сили, крім випадків, передбачених частиною другою цієї статті.

Чинна редакція	Редакція з урахуванням запропонованих змін
2. В Україні не можуть бути визнані та виконані рішення іноземних судів у справах щодо стягнення заборгованості з підприємства оборонно-промислового комплексу на користь юридичної особи держави-агресора та/або держави-окупанта або юридичної особи з іноземними інвестиціями чи іноземного підприємства держави-агресора та/або держави-окупанта.	2. В Україні не можуть бути визнані та виконані рішення іноземних судів та арбітражів у справах щодо стягнення заборгованості з підприємства оборонно-промислового комплексу на користь юридичної особи держави-агресора та/або держави-окупанта або юридичної особи з іноземними інвестиціями чи іноземного підприємства держави-агресора та/або держави-окупанта.
Стаття 82. Порядок визнання і виконання рішень іноземних судів 1. Визнання та виконання рішень, визначених у статті 81 цього Закону, здійснюється у порядку, встановленому законом України.	Стаття ***. Порядок визнання і виконання рішень іноземних судів 1. Визнання та виконання рішень, визначених у статті 114 цієї Книги, здійснюється у порядку, встановленому законом України та міжнародним договором.